

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права

Кафедра германської філології та перекладознавства

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА РОБОТА

магістр

Освітній рівень

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Шифр і назва галузі знань

Спеціальність 035 Філологія

Шифр і назва спеціальності

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

на тему: Політичний дискурс у лінгвоперекладацькому аспекті:
риторичні засоби та техніки переконання

Шифр 24066

Виконала:

студентка 2 курсу, група ФПАм-24-1

Цапура

О.О. Цапура

Підпис

Керівник:

д. філол. наук, професор

Ю.П. Бойко

Ю.П. Бойко

Підпис

Гарант ОПП: д. філол. н., проф.

Ю.П. Бойко

Ю.П. Бойко

Підпис

До захисту допускаю: Є.Долинський

Зав. кафедри проф. Долинський Є.В.

« » 2025 р.

Хмельницький, 2025

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KHMELNYTSKY NATIONAL UNIVERSITY
Department of Germanic Philology and Translation Studies**

Master Degree Thesis in Philology and Translation Studies

**under the title: “POLITICAL DISCOURSE in LINGUISTIC and
TRANSLATION ASPECTS: RHETORICAL DEVICES and PERSUASION
TECHNIQUES”**

Group FPAm- 24

Education programme:

Germanic Philology and Translation Studies:

English and Second Foreign Language

Majoring 035 Philology

Okeksandra TSAPURA

Research advisor:

Yu. BOYKO, Prof.,

Doctor of Philology

Khmelnytsky, 2025

Хмельницький національний університет

Факультет	<u>Міжнародних відносин і права</u>
Кафедра	<u>Германської філології та перекладознавства</u>
Освітній рівень	<u>Магістр</u>
Галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
Спеціальність	<u>035 Філологія</u>
Освітня програма	<u>Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Ю.Бойко Юлія БОЙКО

« 07 » лютого 2025 року

**ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ
МАГІСТРА**

Олександри ЦАПУРИ

1. Тема роботи: Політичний дискурс у лінгвоперекладацькому аспекті: риторичні засоби та техніки переконання

керівник роботи Юлія БОЙКО доктор філологічних наук, професор

Затверджено наказом ректора університету від « 25 » серпня 2025 р. № 65

2. Термін подання студентом роботи на кафедру 15 грудня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи: Об'єктом дослідження є лінгвостилістичні особливості риторичних засобів і технік переконання, реалізовані у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена. **Предмет дослідження** стратегії та тактики перекладу риторичних фігур та технік переконання зі збереженням прагматичного потенціалу оригіналу. **Матеріалом дослідження** послуговували промови Д. Трампа та Дж. Байдена.

4. Перелік питань, які потрібно розробити: 1) схарактеризувати політичний дискурс як специфічний вид комунікації та визначити роль перекладу в ньому; 2) класифікувати основні риторичні засоби (метафори, епітети, повтори) та техніки переконання (маніпуляція, аргументація), притаманні сучасним політичним текстам; 3) виявити специфіку функціонування обраних стилістичних фігур та риторичних засобів в оригінальних текстах; 4) проаналізувати проблеми та труднощі, що виникають при перекладі риторичних фігур та маніпулятивних стратегій; 5) визначити найефективніші способи та прийоми перекладу, що дозволяють зберегти перлокутивний ефект висловлювання в цільовій мові.

5. Дата видачі завдання 10 лютого 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН І ГРАФІК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Назва етапів (розділів) дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
Опрацювання літератури за темою	<i>10 лютого-10 березня 2025 року</i>	Виконано
Написання теоретичного розділу	<i>10 березня – 10 квітня 2025 року</i>	Виконано
Презентація теоретичного розділу на науковому семінарі /конференції (виступ)	<i>10-11 квітня 2025 року</i>	Виконано
Підбір фактичного матеріалу за темою дослідження для практичного розділу	<i>14 квітня – 14 травня 2025 року</i>	Виконано
Написання практичного розділу	<i>До 10 червня 2025 року</i>	Виконано
Оформлення та подання чорнового варіанту дипломної роботи керівнику	<i>10 червня 2025 року</i>	Виконано
Попередній захист кваліфікаційної роботи	<i>13 червня 2025 року</i>	Виконано
Захист переддипломної практики	<i>10 листопада 2025 року</i>	Виконано
Перевірка на нормоконтроль та антиплагіат	<i>24 листопада по 1 грудня 2025 року</i>	Виконано
Подання кінцевого варіанту дипломної роботи на кафедру	<i>15 грудня 2025 року</i>	Виконано
Обговорення кваліфікаційної магістерської роботи робочою групою ОПП	<i>3 15 по 18 грудня 2025 року</i>	Виконано
Захист дипломних робіт магістра	<i>23 – 27 грудня 2025 року</i>	Виконано

Здобувач

ЦапураОлександра ЦАПУРА

Керівник роботи

Ю.БойкоЮлія БОЙКО

Особиста думка керівника. Актуальність. Робота О. Цапуре присвячена дослідженню одного з найбільш складних та динамічних типів комунікації — політичного дискурсу. В епоху глобальних інформаційних протистоянь та активного використання маніпулятивних технологій, аналіз риторичних засобів переконання через призму перекладознавства є надзвичайно актуальним завданням для сучасної лінгвістики.

Ступінь обґрунтованості наукових положень. Авторкою проведено ґрунтовну роботу з систематизації теоретичних засад політичної лінгвістики. Здобувачка продемонструвала глибоке розуміння природи сугестивного впливу та майстерно класифікувала риторичні фігури (метафори, антитези, анафори), що використовуються сучасними політичними лідерами для досягнення перлокутивного ефекту. Емпірична база дослідження є достатньо репрезентативною.

Основні результати та їх новизна. Наукова новизна роботи полягає у спробі поєднати аналіз когнітивних сценаріїв переконання з практикою їх відтворення в українському перекладі. Особливої уваги заслуговує виокремлення стратегій маніпулятивного впливу у політичному середовищі.

ЗАУВАЖЕННЯ ТА НЕДОЛІКИ: Попри загальний високий рівень виконання, робота не позбавлена певних недоліків, що потребують обговорення:

1. **Диспропорція аспектів:** У роботі детально та всебічно розкрито лінгвістичну складову (риторику та стилістику політичних текстів), проте **недостатньо уваги приділено саме перекладацькому аспекту.** Дослідження виглядає більше як лінгвістичний аналіз дискурсу, ніж як перекладознавчий аналіз.
2. **Брак трансформаційного аналізу:** Авторці варто було б чіткіше продемонструвати процес перетворення (трансформації) оригінальних риторичних структур у цільовій мові. Бракує детального обґрунтування вибору конкретних перекладацьких трансформацій (лексичних, граматичних чи стилістичних) для збереження інтенції оратора.
3. **Методологічна конкретика:** У висновках до другого розділу не вистачає чіткого переліку рекомендованих **перекладацьких стратегій** (наприклад, стратегії прагматичної адаптації чи функціональної еквівалентності), які б слугували алгоритмом для перекладача при роботі з політичними промовама.

Загальний висновок. Зазначені зауваження не нівелюють наукової цінності дослідження. Магістерська робота Олександри ЦАПУРИ відповідає вимогам, що висуваються до робіт такого рівня, і **може бути** рекомендована до захисту

Наук. керівник

д.філол.н, проф.,

Ю.Бойко

Юлія Бойко

22.12.2025 р.

**РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
З ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

Студента(ки) II курсу групи ФПам-24-1

Факультету міжнародних відносин і права

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми «Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова»»

Олександри Цапури

(ПІБ студента)

за темою «Політичний дискурс у лінгвоперекладацькому аспекті: риторичні засоби та техніки переконання»

	Критерій	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи: ЗМІСТ; ВСТУП; РОЗДІЛ 1; РОЗДІЛ 2; ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ; ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ; ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ; ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ; ДОДАТКИ – максимум 5 балів (усі компоненти присутні – 5 б, один компонент відсутній – 4 б, декілька компонентів відсутні – 3 б)	5 балів
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і переліку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної дипломної роботи – максимум 5 балів (повна відповідність – 5 б, незначні помилки в оформленні – 4, значні помилки в оформленні – 3)	5 балів
3.	Відповідність побудови Вступу нормативним вимогам – максимум 5 балів (повна відповідність – 5, поодинокі огріхи стилістичного характеру; порушення структури Вступу та несуттєві помилки у формулюваннях – 4; суттєві помилки у формулюваннях – 3)	5 балів
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам (наявність наукових джерел за останні 10 років, з них 30% зарубіжні джерела; описана методологічна база дослідження, що використовується в дослідженні; виокремлено ілюстративний та довідковий матеріал) – максимум 5 балів (повна відповідність – 5, несуттєві помилки у формулюваннях, недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 4, відсутні праці наукового керівника або членів кафедри ГФП – 3)	5 балів
5.	Відповідність теоретичної частини дослідження заявленій меті та поставленим завданням – максимум 5 балів (повна відповідність: всебічний аналіз об'єкта дослідження, критичний огляд наукової літ-ри; висновки до розділу – 5 б, несуттєві огріхи структурного характеру, несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4, відсутність власного погляду на здійснений критичний огляд наукових джерел 3)	5 балів
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам – максимум 5 балів (повна відповідність: аналіз предмета дослідження; підтвердження/спростування гіпотези дослідження; використання статистичних методів для верифікації результатів дослідження; наукова новизна отриманих результатів – 5, несуттєві огріхи стилістичного та структурного характеру, несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 4, суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 3).	5 балів
7.	Відповідність Висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження; актуальність, новизна, теоретична та практична цінність дослідження як компоненти якісної освіти в межах цілей сталого розвитку – максимум 5 балів (повна відповідність – 5, несуттєві огріхи стилістичного характеру, неповне висвітлення результатів дослідження – 4, часткове висвітлення результатів дослідження – 3)	5 балів
Разом	Мін 21- макс 35	35

Особиста думка рецензента

Рецензована магістерська дипломна робота відповідає всім вимогам, які ставляться до робіт такого рівня, є актуальною, виконана в рамках когнітивно-дискурсивної парадигми, має зв'язок із загальнонауковою тематикою кафедри германської філології та перекладознавства, містить елементи новизни, має теоретичну цінність та практичну значущість. Об'єкт та предмет досліджено повністю. Позитивні аспекти роботи включають:

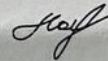
- здійснено комплексний лінгвоперекладацький аналіз технік переконання;
- набули подальшого розвитку принципи відтворення прагматичного потенціалу політичного дискурсу;
- уточнено критерії вибору перекладацьких трансформацій для збереження сугестивного впливу риторичних фігур на цільову аудиторію та виявлено закономірності втрати або посилення переконуючого ефекту в україномовних перекладах.

Висновок

Кваліфікаційна дипломна робота може бути допущена до захисту для отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціалізацією 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Усього набрано балів: 35

Моїсеєнко Олена Юріївна
докторка філологічних наук, професорка,
професорка кафедри англійської мови
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

«27» грудня 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РИТОРИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ЛІНГВІСТИЧНИХ ТЕХНІК ПЕРЕКОНАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ	
ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ	16
1.1 Політичний дискурс у призмі лінгвістичних досліджень	16
1.2 Основні риси та характеристики політичного дискурсу	20
1.3 Риторичні засоби та їх роль у політичному дискурсі	35
1.4 Техніки переконання як ключова особливість політичного дискурсу	40
Висновки до Розділу 1	44
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ ПЕРЕКОНУВАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ У ПРОМОВАХ ДЖ. БАЙДЕНА ТА Д. ТРАМПА	
Д. ТРАМПА	47
2.1 Риторичні засоби у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена: порівняльна характеристика	47
2.2. Дослідження особливостей застосування технік переконання та засобів їх реалізації у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена	70
2.3 Роль риторичних засобів та технік переконання у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена.....	86
Висновки до Розділу 2	93
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	95
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	97
ДОДАТКИ	104

Анотація

Цапура О.О. Політичний дискурс у лінгвоперекладацькому аспекті: риторичні засоби та техніки переконання.

У роботі здійснено лінгвопрагматичний та зіставний аналіз політичних промов Дж.Байдена та Д.Трампа на предмет встановлення риторичних засобів та технік переконання аудиторії. Попередньо схарактеризовано політичний дискурс як сферу функціонування лексико-семантичних та стилістичних засобів впливу; подано класифікацію риторичних засобів та описано їх роль у політичному дискурсі загалом; окреслено техніки переконання як ключову особливість політичного дискурсу; здійснено перекладацький аналіз промов Д. Трампа та Дж. Байдена на українську мову.

Ключові слова: дискурс, політичний дискурс, риторичні засоби, техніки переконання, лексичний рівень, синтаксичний рівень, стилістичні засоби, переклад.

Abstract

Tsapura O.O. Political discourse in the linguistic translation aspect: rhetorical means and techniques of persuasion.

The paper provides pragmatic and comparative analysis of political speeches of J. Biden and D. Trump focusing on establishing rhetorical means and audience persuasion techniques. Primarily political discourse has been characterized as a sphere of functioning of semantic and stylistic means of influence; a classification of rhetorical means has been presented, pointing out their role in political discourse in general; persuasion techniques are outlined as a key feature of political discourse; a translation analysis of D. Trump and J. Biden's speeches was carried out.

Key words: discourse, political discourse, rhetorical means, persuasive techniques, lexical level, syntactic level, stylistic means, translation.

ВСТУП

Політичний дискурс є однією з найбільш впливових форм суспільної комунікації, оскільки поєднує у собі мовні, когнітивні, соціокультурні та прагматичні чинники, спрямовані на формування суспільної думки та мобілізацію громадян. У сучасному світі, де інформаційний простір перенасичений повідомленнями, саме здатність політика ефективно комунікувати, переконувати та утримувати увагу аудиторії стає ключовим фактором політичного успіху. При цьому значну роль відіграють риторичні засоби та техніки переконання, які дозволяють посилювати емоційний, логічний або етичний вплив на слухачів.

Фундаментальні основи теорії політичного дискурсу були закладені представниками кембріджської та оксфордської філософських шкіл у 50-ті рр. ХХ ст., які здійснили аналіз лінгвістичного контексту суспільної думки. Серед класичних робіт з цієї проблематики можна назвати праці Т.А. ван Дейка, М. Гейза, Г.Сейдел, М.Фуко, Ю.Габермаса [38; 49; 50;51; 55; 57;68; 79], а також дослідження вітчизняних авторів: К. Серажим, М. Вінтонів, О. Ієвлева [10; 14; 33, 35] та деяких інших.

Риторика в політичних промовах виконує не лише естетичну, а й стратегічну функцію: за допомогою ретельно підібраних стилістичних прийомів політики структурують аргументацію, формують власний образ, апелюють до цінностей та емоцій, консолідують прихильників і дискредитують опонентів. Вибір конкретних риторичних засобів і технік переконання безпосередньо залежить від політичного образу мовця, його цільової аудиторії та комунікативних цілей.

Актуальність цього дослідження зумовлена необхідністю глибшого розуміння того, як у політичному дискурсі реалізуються етос, логос і пафос, а також яким чином різні риторичні інструменти впливають на сприйняття повідомлення. Особливо цікавим є порівняння комунікативних стратегій

двох провідних політичних фігур сучасності – Дональда Трампа та Джо Байдена, чий риторичні стилі суттєво різняться.

Методологічну базу роботи складають праці таких вчених: Т.Ван Дейка; М.Гейза; В.Дікмана; К.Серажим, М.Савенко [27; 34; 48;49; 55].

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерська робота пов'язана з проблематикою наукової теми кафедри германської філології та перекладознавства «Проблеми лексико-граматичної семантики, прагматики та стилістики в когнітивно-дискурсивній парадигмі».

Метою роботи є виявлення та систематизація лінгвоперекладацьких особливостей відтворення риторичних засобів і технік переконання англomовного політичного дискурсу при перекладі українською мовою задля збереження прагматичного потенціалу оригіналу.

Визначена мета зумовила виконання таких завдань:

- Схарактеризувати **політичний дискурс** як специфічний вид комунікації та визначити роль перекладу в ньому.
- Класифікувати **основні риторичні засоби** (метафори, епітети, повтори) та **техніки переконання** (маніпуляція, аргументація), притаманні сучасним політичним текстам.
- Виявити **специфіку функціонування** цих засобів в оригінальних текстах (як саме вони впливають на емоції та думки виборців/слухачів).
- Проаналізувати **проблеми та труднощі**, що виникають при перекладі риторичних фігур та маніпулятивних стратегій.
- Визначити **найефективніші способи та прийоми перекладу**, що дозволяють зберегти переконуючу силу (перлокутивний ефект) висловлювання в цільовій мові.

Об'єкт дослідження – лінгвостилістичні особливості риторичних засобів і технік переконання, реалізовані у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена.

Предмет дослідження – стратегії та тактики перекладу риторичних фігур та технік переконання зі збереженням прагматичного потенціалу оригіналу.

Матеріалом дослідження послуговували промови Д. Трампа та Дж. Байдена.

Методи дослідження – зіставний метод для зіставлення оригіналу та перекладу промов Дж.Байдена та Д.Тампа, виявляючи схожості та розбіжності; метод перекладацького аналізу аналіз, дискурс-аналіз для виявлення технік переконання та маніпулятивних стратегій; метод контекстуального та інтерпретаційного аналізу для розуміння значення риторичної фігури у конкретній ситуації; лінгвостилістичний аналіз для ідентифікації та класифікації самих риторичних засобів; прагмалінгвістичний аналіз для оцінки «силу впливу» (перлокутивний ефект); а також методи аналізу, синтезу та елементи статистичного аналізу для встановлення частотності застосування різних перекладацьких стратегій.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому **вперше на матеріалі** промов сучасних американських та британських політиків (2020–2025 рр.) здійснено комплексний лінгвоперекладацький аналіз технік переконання. **Набули подальшого розвитку** принципи відтворення прагматичного потенціалу політичного дискурсу. **Уточнено** критерії вибору перекладацьких трансформацій для збереження сугестивного впливу риторичних фігур на цільову аудиторію та виявлено закономірності втрати або посилення переконуючого ефекту в україномовних перекладах.

Положення, що виносяться на захист.

1. Політичний дискурс є специфічним видом інституційної комунікації, в якому **прагматична функція (функція впливу)** домінує над інформативною. Його ключовою характеристикою є сугестивність — здатність нав'язувати адресату певні ідеї та емоційні стани. Тому основним завданням перекладача є не просто відтворення змісту, а реконструкція **сугестивного потенціалу оригіналу** в цільовій мові.

2. Риторичні засоби та техніки переконання в англomовному політичному дискурсі (метафори, епітети, повтори, евфемізми, риторичні запитання) виконують роль інструментів **мовленнєвої маніпуляції**. Вони слугують для створення позитивного іміджу «своїх» та дискредитації «чужих». Адекватний переклад цих засобів вимагає від перекладача розпізнавання прихованих інтенцій мовця та їх експлікації (вираження) засобами української мови.

3. Головним критерієм якості перекладу політичних промов є досягнення **прагматичної еквівалентності**. Це означає, що текст перекладу повинен справляти на українського читача аналогічний **перлокутивний ефект** (емоційну та ментальну реакцію), який оригінал справляє на англomовну аудиторію. Заради збереження сили впливу перекладач має право жертвувати лексичною або граматичною точністю.

4. Відтворення риторичних прийомів та технік переконання здійснюється шляхом комплексного застосування **перекладацьких трансформацій**. Найпродуктивнішими є лексико-семантичні заміни (модуляція, конкретизація) та граматичні трансформації. У випадках, коли риторичний прийом базується на грі слів або культурних реаліях, які не мають прямих відповідників, ефективними стратегіями є описовий переклад або функціональна заміна (адаптація образу під український культурний контекст).

5. Переклад політичного дискурсу ускладнюється розбіжностями в національно-культурних традиціях риторики. Англomовна політична традиція тяжіє до емоційності, біблійних алюзій та неформальності, тоді як українська — до більшої стриманості та офіційності. Гармонізація цих відмінностей вимагає від перекладача застосування стратегії **культурної адаптації** для забезпечення природності звучання тексту в цільовій культурі.

Теоретична значущість роботи полягає в подальшому розвитку положень перекладознавства та дискурсології щодо відтворення сугестивного (переконуючого) потенціалу політичних текстів. Результати

дослідження поглиблюють розуміння механізмів міжмовної передачі риторичних засобів та уточнюють критерії прагматичної еквівалентності в політичному перекладі.

Практична цінність одержаних результатів полягає в можливості використання висновків та фактичного матеріалу дослідження у курсах з теорії та практики перекладу, порівняльної стилістики англійської та української мов, а також у професійній діяльності перекладачів суспільно-політичної літератури.

Апробація роботи. Доповідь: «Сучасний політичний дискурс як об'єкт політичних досліджень» //II Всеукраїнська студентська науково-практична конференція«Міжкультурна комунікація та переклад: напрями, пріоритети та перспективи», 10-11 квітня 2025 року. м. Хмельницький; публікації:Цапура О.О. «Риторичні прийоми як метод переконання у промові Джо Байдена». *Mundus Philologiae. Зб. Студ. наук. робіт.* Київ, 2025.Вип. 4 с.83-85;TsapuraO.O. Lexical and Stylistic Features of Joe Biden’s and Donald Trump’s Speeches: a comparative perspective. InternationalScientificconference. Brussels. Belgium. P. 12-14; Цапура О.О. Лексико-стилістичні особливості промов Джо Байдена та Дональда Трампа: зіставний аспект. Матеріали XV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Перекладацькі інновації».Суми: Сумський державний університет, 25 листопада 2025 р. С. 167-169;

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів, із висновками до кожного з них, загальних висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 95сторінок.

У **Вступі** обґрунтовано актуальність теми, зазначено методологічну базу, сформульовану мету та завдання дослідження, його наукову новизну, положення, що виносяться на захист; теоретичне значення та практичну цінність, зазначено матеріал дослідження, методи, що були використані у роботі, подано відомості про апробацію.

У **Розділі 1** описано дискурсяк засіб інтерпретації політичної реальності, описано його основні характеристики;риторичні засоби та їх роль у політичному дискурсі, техніки переконання як ключову особливість політичного дискурсу.

У **Розділі 2** проведено аналіз використання риторичних засобів та технік переконання політичного дискурсу на матеріалі промов Дж.Байдена та Д.Трампа. Проведено також перекладацький аналіз.

У **Загальних висновках** підведено підсумки проведеного дослідження.

Перелік використаних джерел нараховує 80 праць,з них 43 українських вчених та 30 зарубіжних, а також 7 джерел ілюстративного матеріалу.

Додатки містять скрипти промов політичних лідерів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РИТОРИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ЛІНГВІСТИЧНИХ ТЕХНІК ПЕРЕКОНАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

1.1 Політичний дискурс у призмі лінгвістичних досліджень

У другій половині ХХ – на початку ХХІ століття інтерес лінгвістів до дискурсивних практик політичної комунікації суттєво зріс. Це зумовлено не лише підвищенням ролі політики в суспільному житті, а й активним розвитком таких суміжних галузей, як медіалінгвістика, когнітивна прагматика та комунікативістика. Як підкреслює І. Бутова, політичний дискурс став об'єктом пильної уваги лінгвістів саме в той період, коли політична комунікація почала все активніше використовувати мову як засіб маніпулятивного впливу на масову свідомість [5, с. 232].

Поняття «дискурс» вийшло за межі лінгвістики і набуло міждисциплінарного статусу, активно застосовується в різних наукових галузях. У політології дискурс виступає як засіб інтерпретації політичної реальності, канал реалізації владних стратегій та формування політичної ідентичності. Наприклад, аналіз політичного дискурсу дозволяє досліджувати механізми легітимації влади або створення образів ворога у передвиборчих кампаніях [20, с. 106]. У культурології дискурс вивчається як засіб репрезентації культурних норм, цінностей і символів, що визначають національну ідентичність або культурні конфлікти. У соціології він слугує для аналізу соціальної динаміки, ієрархій і владних відносин. У філософії – як спосіб вивчення структури знання та ідеологій, які закладено в мовленні. У психології дискурс вивчається як інструмент самопрезентації, формування ідентичності, виявлення емоційного стану.

У лінгвістиці дискурс розглядається не лише як текст, а як складне комунікативне явище, що охоплює і текстову, і контекстуальну, і когнітивну складові. У «Словнику термінів міжкультурної комунікації» Ф. Бацевича

дискурс визначається як тип комунікативної діяльності, що триває в часі, реалізується через мовленнєвий потік у межах одного або кількох каналів комунікації, та є синтезом когнітивних, мовних і позамовних чинників, зумовлених темою спілкування [3, с. 43].

О. Селиванова розуміє дискурс як когнітивно і соціально зумовлену мовленнєву діяльність, яка відбувається у визначеному контексті та супроводжується конкретною інтенцією мовця [29, с. 52]. У «Енциклопедії сучасної України» дискурс визначається як «соціокультурно обумовлений процес комунікації, що поєднує мовлення з ситуацією, у якій воно виникає, включаючи роль учасників, інтенції, жанр тощо» [23]. Дослідниця Н. Кузьменко, зокрема, зазначає, що дискурс – це «лінгвокультурний феномен, який відображає взаємодію мови, мислення та соціального контексту в комунікативному акті» [22, с. 219]. Згідно з І. Ухвановою-Шмиговою, дискурс – це форма мовленнєвої діяльності, яка містить у собі мовні дії, типові моделі поведінки та текстову реалізацію, що обслуговує певну комунікативну сферу [37, с. 42].

Дискурс у сучасному мовознавстві визначається також як текст, занурений у соціальний, інституційний та когнітивний контекст. За К. Серажим, дискурс постає як процес породження текстів у конкретній комунікативній ситуації, що передбачає взаємодію мовця, адресата та зовнішніх факторів [32, с. 217]. На думку Л. Нагорної, дискурс є результатом цілеспрямованої мовленнєвої діяльності, де поєднуються когнітивні, емоційні та соціальні аспекти [25, с. 27].

Поняття дискурсу має складну семіотичну природу. Дискурс включає не лише вербальні, але й невербальні знаки, форми мовленнєвої поведінки, а також типові мовні дії, що формують комунікативну ситуацію певного типу. У ньому взаємодіють когнітивні процеси, соціальні ролі та інституційні механізми впливу. Це дозволяє говорити про дискурс як про інтерактивний механізм відтворення соціальної реальності.

У науковій традиції виділяють декілька підходів до класифікації дискурсу: вузький – як тип комунікації в межах соціальних інститутів, і широкий – як фрагмент дійсності, що має часову протяжність, сюжетність, логічну послідовність. Також існує інтегративний підхід, у межах якого дискурс розглядається як складний феномен, що охоплює семіотичний, діяльнісний, матеріальний, політичний і соціокультурний аспекти [40, с. 263–265].

Політичний дискурс, відповідно до типології інституційних дискурсів, класифікується як інституційно-комунікативний, що функціонує в межах політичної сфери та регламентується її нормами. Як зазначає Н. Шевчук, політичний дискурс є «інституційним за змістом, прагматично навантаженим за функцією та варіативним за формою» [40, с. 264]. Також Л. Нагорна вказує, що політичний дискурс структурується за трьома параметрами: інституційним, тематичним і функціональним, що дозволяє чітко визначати межі політичного мовлення [25, с. 146].

На думку О. Ковальової, політичний дискурс – це комунікативна подія, складовими частинами якої є текст (у письмовій або усній формі), соціальний контекст його утворення та сприйняття, адресант і адресат висловлювання. Визначальне значення мають умови й ситуація, у якій перебувають учасники комунікації: хто саме ініціює мовлення (президент, депутат, посадовець), яка його комунікативна роль і статус, до кого саме він звертається (окрема особа, аудиторія, широке коло виборців), а також спосіб і канал передачі повідомлення – відео, аудіозапис, публічний виступ, текст у соціальних мережах тощо [18, с. 105–106]. Комунікація може бути безпосередньою (наприклад, особисте спілкування на зустрічі з виборцями) або опосередкованою (через ЗМІ чи онлайн-платформи). Вибір мовленнєвих стратегій залежить від контексту. Ефективність комунікації визначається реакцією аудиторії, яка відображає ступінь досягнення комунікативної мети.

Узагальнена схема типології підходів до політичного дискурсу наведена у табл. 1.1.

Табл. 1.1.

Підходи до розуміння політичного дискурсу

Підхід	Основна ідея	Представники
Вузький	Дискурс як комунікація політичних інституцій і їхніх представників	Л.Нагорна [25]
Широкий	Дискурс включає будь-яке мовлення на політичну тематику	О. Ковальова [18], К. Серажим [32]
Інтегративний	Поєднання мовних, когнітивних, соціальних, культурних і політичних факторів	Ф. Бацевич [3], І. Ухванова-Шмигова [37]
Семіотичний	Розглядає політичний дискурс як систему знакових практик і символів	В. Лозовий [23]

Табл. 1.1 узагальнює основні підходи, що демонструють багатогранність поняття політичного дискурсу. У вузькому сенсі, політичний дискурс обмежується висловлюваннями політичних акторів у межах інституційних рамок – парламентські дебати, урядові промови, офіційні заяви. У широкому – включає дискурси виборців, журналістів, експертів, які беруть участь у формуванні політичного порядку денного через медіа, блоги, соціальні мережі. Інтегративний підхід охоплює взаємозв'язки політики з іншими соціальними сферами. Семіотичний – звертає увагу на символічне навантаження висловлювань, використання наративів, метафор, гасел у процесі конструювання політичної реальності.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що політичний дискурс – це комплексний, багаторівневий феномен, який реалізується у специфічних жанрах, має прагматичну орієнтацію, виконує соціальні функції та підлягає лінгвістичному аналізу. Його дослідження дозволяє виявити механізми

формування смислів, структурування реальності та здійснення влади через мову, а також розкриває потенціал мови як знаряддя політичної боротьби, легітимації та впливу.

1.2 Основні риси та характеристики політичного дискурсу

Політичний дискурс, як окремий вид дискурсивної практики, набуває особливого значення в умовах сучасної політичної реальності, де комунікація виступає ключовим інструментом впливу на масову свідомість. Його вивчення потребує ретельного аналізу особливостей функціонування, лінгвістичних засобів вираження та інституційних рамок, у межах яких формується цей тип мовлення.

Аналіз найбільш результативних наукових інтерпретацій політичного дискурсу дозволяє виділити низку його ключових характеристик. Політичний дискурс є багатокomпонентним явищем, що включає не лише текст (усний або письмовий), а й низку екстралінгвістичних чинників: мету комунікації, соціально-політичний контекст її реалізації, тип адресанта (наприклад, президент, депутат, мер) і аудиторії (громадяни, виборці, опоненти), а також спосіб передачі інформації – від безпосередньої взаємодії (зустрічі, виступи) до опосередкованої (через телебачення, соцмережі, пресу). Як зазначає О. Ковальова [18, с. 105], ефективність комунікації залежить від урахування обставин, у яких перебувають учасники спілкування: хто говорить, у якій ситуації, яким каналом поширюється інформація та хто є реципієнтом. Відповідно, новорічне звернення президента потребує урочистого тону й емоційності, тоді як інтерв'ю з експертом вимагає точності й логічної побудови. Такий зв'язок між комунікативними параметрами та мовним оформленням тексту є визначальним для ідентифікації жанру політичного дискурсу.

Необхідною умовою ефективної реалізації політичного дискурсу є активна взаємодія суб'єктів комунікації – мовця і слухача, а також

врахування впливу зовнішніх соціально-політичних чинників, які формують як зміст, так і форму висловлювання. Особливу роль відіграють засоби масової інформації, зокрема цифрові платформи та соціальні мережі, які виступають посередниками між політичними комунікантами й широкою аудиторією. Саме завдяки цим каналам політичний дискурс набуває гнучкості, а його межі стають дедалі менш чіткими, що сприяє перетинанню з іншими типами дискурсу – насамперед із медійним, громадянським та експертним. Така взаємодія значно розширює поле політичної комунікації, трансформуючи способи донесення інформації та засоби впливу на аудиторію, що особливо помітно в умовах глобалізованого інформаційного простору [18, с. 105].

Типовими властивостями політичного дискурсу є риторичність, емоційна насиченість, прагнення до впливу (маніпулятивність), динамізм і ритуальність. Розроблені у сучасному мовознавстві типології політичного дискурсу ґрунтуються на таких критеріях, як мета й форма комунікації, соціальний статус і наміри комунікантів, сфера функціонування, а також тип комунікативної взаємодії.

У контексті виокремлених характеристик постає потреба детальніше проаналізувати функціональне наповнення політичного дискурсу. Функції відіграють важливу роль у визначенні стратегій комунікації, характеру мовлення та цільового впливу на аудиторію. Вони дозволяють не лише класифікувати різні прояви політичного дискурсу, а й розуміти його багаторівневу комунікативну природу.

Н. Шевчук зазначає, що центральною функцією політичного дискурсу є боротьба за владу. Цій меті підпорядковуються інші функції, зокрема: інформаційна, агітаційна, мобілізаційна, інтеграційна та функція впливу на масову свідомість [40, с. 266]. Інформаційна функція реалізується через доступне подання фактів і подій (наприклад, в аналітичних звітах або прес-релізах), агітаційна – через використання гасел, лозунгів і закликів (*Vote for change!*), мобілізаційна – в промовах, що спонукають до дії (*Let's unite and*

build a better nation), інтеграційна – в текстах, що апелюють до національної ідентичності та єдності (*We stand together as one people*).

Нижче подано таблицю, що узагальнює основні функції політичного дискурсу.

Табл. 1.2

Функції політичного дискурсу

Функція	Опис	Приклад використання
Інформаційна	Передавання достовірних фактів і подій	Аналітичний звіт, прес-реліз
Агітаційна	Заклики до підтримки певної ідеї, партії чи кандидата	<i>Vote for change!</i>
Мобілізаційна	Спонування до активної дії	<i>Let's unite and build a better nation</i>
Інтеграційна	Формування почуття єдності, національної свідомості	<i>We stand together as one people</i>
Впливу на масову свідомість	Створення певних переконань через аргументацію, повтори, авторитети	Повторювання меседжів у ЗМІ

У перебігу аналіз особливостей політичного дискурсу, розглянемо також жанрову градацію цього типу дискурсу. Жанрова диференціація політичного дискурсу може бути репрезентована у вигляді шкали, яка відображає поступовий перехід від неінституційних форм комунікації до високоінституціоналізованих форматів офіційного мовлення. На нижчому рівні цієї градації розміщуються неформальні жанри, такі як повсякденні бесіди про політику в колі родини чи друзів, розмови з випадковими співрозмовниками у громадських місцях, а також політичні анекдоти, чутки та коментарі у приватному спілкуванні [17, с. 101].

Наступним шаблоном ідуть маргінальні форми політичної експресії – зокрема, самвидавні листівки, графіті протестного характеру, а також звернення громадян у вигляді телеграм чи листів, спрямованих на вираження схвалення або незгоди з діями влади. На межі між особистісним і офіційним дискурсами перебувають політичні скандали, які часто мають як приватну, так і публічно-інституційну складову.

У середньому сегменті шкали інституціональності розташовуються такі жанри, як пресконференції, публічні політичні дебати та дискусії. Вищий рівень займають виступи та промови політичних лідерів, що мають чітко окреслену інституційну рамку та спрямовані на широку аудиторію. Найвищу сходинку становлять офіційні документи — закони, укази, нормативно-правові акти, а також дипломатичні жанри, такі як міжнародні переговори та зустрічі між главами держав[6].

Ю. Бойко, спираючись на класифікацію, запропоновану німецьким дослідником В. Дікманом, розмежовує жанри політичного дискурсу за типом суб'єктно-адресатних взаємин на три основні категорії:

- Суспільно-інституційна комунікація, до якої належать жанри, що репрезентують мовлення офіційних політичних інституцій, спрямоване на суспільство загалом. До таких жанрів належать урядові постанови, декрети, закони, а також заклики, гасла, плакати й публічні висловлювання політичних лідерів у ролі представників інституційної влади.
- Комунікація між інститутом і громадянином, що охоплює ті форми мовленнєвої діяльності, які реалізуються у взаємодії окремої особи з політичною інституцією. Сюди відносяться петиції, індивідуальні звернення, листівки, накази виборців, а також виступи громадян на мітингах або публічних зібраннях.
- Комунікація між агентами в інститутах, тобто всередині політичних організацій та структур. До цієї групи належать такі жанри, як службове листування, кулуарні переговори, закриті засідання,

офіційні зустрічі політиків, парламентські дебати, круглі столи, президентські послання до парламенту, виступи прем'єр-міністра на урядових засіданнях, доповіді на партійних з'їздах, а також програмні документи політичних партій [6, с. 55].

У межах даного дослідження політичний дискурс також аналізується крізь призму подієвої локалізації, відповідно до якої жанр розглядається як форма мовної реалізації, інтегрована в певну комунікативну подію. Один і той самий жанровий тип може функціонувати в межах різних політичних подій, які, у свою чергу, класифікуються на циклічні (ритуальні), календарні (поточні) та спонтанні (реактивні) комунікативні ситуації.

Крім того, згідно з критерієм провідної інтенції, жанри політичного дискурсу поділяються на:

- Ритуальні (епідейктичні) жанри, які мають інтегративну функцію та спрямовані на консолідацію політичної спільноти. До них відносяться інавгураційні промови, урочисті звернення, святкові ювілейні виступи, новорічні або традиційні радіо- й телезвернення політичних лідерів.
- Орієнтаційні жанри, що мають інформаційно-прескриптивний характер і реалізують нормативно-організаційну функцію. У цю групу входять партійні програми, конституційні тексти, щорічні послання президента щодо стану держави, звітні доповіді, укази, політичні угоди.
- Агональні жанри, що репрезентують змагальну комунікацію та мають виразно персуазивну спрямованість. Серед них – політичні гасла, рекламна агітація, передвиборчі дебати, парламентські дискусії та полеміка між опонентами [53, с. 32].

У межах цього дослідження політичний дискурс аналізується також крізь призму подієвої локалізації, що передбачає розгляд жанру як мовної форми, тісно пов'язаної з конкретною комунікативною ситуацією. Такий підхід відповідає поглядам М. Максвелла і Т. ван Дейка, які підкреслюють,

що жанр політичного дискурсу формується не лише лінгвістично, а й ситуаційно, залежно від умов і цілей комунікації [62; 49]. Один і той самий жанр може реалізовуватись у межах різних подій, які поділяються на:

- циклічні (ритуальні) – повторювані комунікативні події, які мають символічне та емоційне значення для суспільства;
- календарні (поточні) – заплановані події, які відбуваються у межах політичного циклу (наприклад, щорічні звіти, виступи, публікації);
- спонтанні – події, які виникають як реакція на несподівані ситуації (кризи, скандали, термінові звернення).

Залежно від провідної інтенції, жанри політичного дискурсу поділяються на три основні групи (за В. Дікманом, у класифікації, що використовується також Ю. Бойко [6; 48]):

- Ритуально-епідейктичні жанри – характеризуються інтегративною функцією та урочистим характером. Сюди відносять інавгураційні промови, ювілейні виступи, звернення національного значення (зокрема, новорічні привітання), що покликані зміцнити єдність і солідарність.
- Орієнтаційні жанри – мають інформативно-прескриптивну функцію. Вони регламентують політичну діяльність, закріплюють певні норми або програми: конституції, законопроекти, послання президента до парламенту, партійні програми, урядові звіти, укази, міжнародні угоди [46; 53].
- Агональні жанри – репрезентують політичну конкуренцію. До них належать політичні дебати, передвиборча агітація, рекламні повідомлення, виступи опонентів у ЗМІ, гасла та полемічні тексти. Такі жанри спрямовані на переконання, маніпуляцію, формування громадської думки та виграш у змаганні за владу [66; 42].

За спостереженням Н. Ферклафа, визначення жанрів у межах політичного дискурсу ускладнюється його гетерогенністю та широким

розумінням політики як лише частково інституціоналізованої сфери соціальної взаємодії. У цьому просторі функціонують численні соціальні групи, які переслідують власні цілі, захищають інтереси, репрезентують цінності та формують суспільні очікування. Саме така багатовимірність політичної сфери призводить до гібридності жанрових форм, які відображають процес соціальних трансформацій, де політика взаємодіє з іншими сферами життя [54, с. 89].

У межах сегментованого жанрового простору політичного дискурсу дослідники виокремлюють такі категорії жанрів залежно від домінантної сфери діяльності та функціонального призначення:

- жанри, пов'язані з політичною системою– до них належать офіційні промови в парламенті чи політичних партіях, програмні документи, маніфести, нормативно-правові акти, дебати в урядових структурах, тобто тексти, які мають безпосередній стосунок до механізмів функціонування влади.
- Медіатизовані політичні жанри– охоплюють комунікацію через засоби масової інформації, зокрема політичні новини, теледебати, газетні інтерв'ю з політиками, політичну рекламу, радіоефіри на політичну тематику тощо. Ці жанри відіграють ключову роль у трансляції політичних повідомлень до масової аудиторії [47, с. 85].
- Жанри публічної політичної сфери– включають форми комунікації, пов'язані з участю громадськості у політичному житті: передвиборчі кампанії, мітинги, публічні дискусії, форуми, зустрічі з виборцями, фокус-групи, громадські обговорення. Вони реалізують функцію безпосереднього діалогу між владою та суспільством.

Ці жанри часто не мають жорстко фіксованих меж, їхні функції можуть перетинатися, а структура змінюватися під впливом соціальних, культурних та технологічних чинників. Саме тому актуальним є вивчення гібридних форм у політичному дискурсі, які поєднують елементи риторики, журналістики, маркетингу та публіцистики [53, с. 33–34].

Функціонально-діяльнісний підхід до класифікації жанрів політичного дискурсу ґрунтується на розумінні жанру як соціально зумовленої форми мовлення, яка реалізує певну комунікативну функцію в межах політичної взаємодії. Саме такий підхід реалізовано в класифікації, запропонованій Н. Феркляфом. Відштовхуючись від функціонального призначення мовлення, дослідник сегментує жанрову сферу політичного дискурсу відповідно до ключових дій, що здійснюються в межах політичної практики. До них відносяться: законотворчість, самопрезентація політичного суб'єкта, формування громадської думки, досягнення внутрішньопартійного консенсусу, політична реклама і мобілізація електорату, адміністрування, реалізація політичних рішень, контроль за їх виконанням, а також артикуляція опозиційних позицій [53, с. 66–68].

Функціональна орієнтація дозволяє розглядати жанри не лише як усталені текстові формати, а як інструменти досягнення стратегічних цілей політичної комунікації. Таким чином, жанрове розмаїття політичного дискурсу постає як відображення багатовекторності політичної дії.

Іншу класифікацію пропонує М. Гейз, який диференціює політичні жанри за домінантною прагматичною установкою висловлювання. На думку дослідника, до основних типів належать: інформативні жанри, метою яких є передача об'єктивної інформації (законодавчі тексти, офіційні звіти, програми); оціночні жанри, що виражають суб'єктивну позицію мовця (аналітичні статті, публіцистика, виступи на мітингах); та імперативні жанри, орієнтовані на спонукання до дії (передвиборчі заклики, гасла, маніфести) [55, с. 54].

Відповідно до концептуального підходу, який трактує жанр як одну з ключових характеристик тексту, зумовлену діяльнісною природою комунікації, доцільним є поділ політичних промов за провідною інтенцією висловлювання. На цій підставі можна виділити такі групи жанрів політичного дискурсу:

- інформаційні;

- переконувальні;
- закличні;
- жанри виправдання або покаяння.

Запропонована класифікація ґрунтується не лише на принципі цілепокладання, а й на визнанні мовної діяльності як важливого чинника політичної комунікації. Залежно від комунікативної мети, обирається предметна спрямованість тексту, яка, у свою чергу, визначає жанрову приналежність висловлювання. Таким чином, політична діяльність охоплює чотири основні функціональні напрями: інформування, переконання, заклик до дії та виправдання/самокритика. Усі ці форми можуть набувати пропагандистського характеру, оскільки нерідко спрямовані на поширення ідеологічних концептів, закріплення політичних поглядів і мобілізацію електорату.

Інформаційні жанри характеризуються прагненням донести фактичний зміст до адресата. До цієї групи належать публічні виступи політичних лідерів, зокрема інавгураційні промови, щорічні звернення до парламенту чи нації, виступи на засіданнях, а також такі жанри, як прес-релізи, повідомлення в межах прес-конференцій, круглих столів, політичних ток-шоу, аналітичні та репортажні матеріали у ЗМІ тощо [6].

Інформаційні жанри політичного дискурсу охоплюють широкий спектр текстових форм, що варіюються як за рівнем інституційної формалізації, так і за ступенем конфліктності (агональності). Основна комунікативна інтенція в межах цієї категорії полягає в передачі фактичної інформації, що найчастіше реалізується через диктеми фактуального типу (так звані диктеми-повідомлення). Проте інформативна функція у політичному дискурсі рідко існує в чистому вигляді – її часто супроводжує оцінна складова, яка виявляється у фактуально-оцінних або суто оцінних диктемах. Наприклад, тоді як прес-релізи зазвичай дотримуються нейтрального стилю, публічні виступи політичних лідерів можуть демонструвати вищий рівень

агональності – це проявляється у використанні мовленнєвих актів звинувачення, викриття чи вердиктів.

Переконувальні жанри включають передвиборчі виступи, промови на партійних з'їздах, публічні дебати, політичні колонки та статті у ЗМІ. Визначальним для таких жанрів є прагнення мовця сформувати у слухача або читача впевненість у правильності своєї позиції. Такі висловлювання зазвичай містять елементи як інформування, так і оцінювання, що поєднуються з апеляцією до емоцій та логіки. Прагматична спрямованість переконання реалізується через низку мовленнєвих актів – передусім звинувачення, викриття, оцінні судження, іронізацію – які фігурують у відповідних диктемах, зокрема оціночного та фактуально-оцінного типу [1].

Призовні жанри політичного дискурсу охоплюють такі форми комунікації, як публічні виступи, публікації в засобах масової інформації, гасла та інші тексти, основною інтенцією яких є спонукання до певної дії. Домінантною функцією цих жанрів є заклик, що реалізується переважно через диктеми установчого типу (диктеми-заклики). Призовні тексти можуть також включати елементи логічної аргументації – зокрема, через фактуальні та фактуально-оцінні диктеми, у яких представлено пояснення або обґрунтування позиції мовця. Таким чином, заклик нерідко супроводжується додатковими елементами переконання та агональності, що підсилюють вплив на адресата.

Жанри виправдання або покаяння зазвичай представлені у формі публічних виступів політичних діячів, метою яких є визнання помилки, демонстрація каяття або пояснення суперечливої ситуації. Комунікативна інтенція в таких текстах спрямована на відновлення довіри до мовця, зняття соціального напруження або збереження репутації. У прагматичному аспекті ця інтенція реалізується за допомогою мовленнєвих актів покаяння, вибачення, жалю – як правило, у складі оціночних або фактуально-оцінних диктем. Часто подібні висловлювання доповнюються викладом планів на

майбутнє, а також зверненням до громадськості із закликом до об'єднання зусиль, що виражається в диктемах фактуального й установчого типу.

У контексті аналізу жанрової специфіки політичної комунікації Н. Кондратенко [19, с. 18] пропонує типологію, що охоплює п'ять ключових груп жанрів, кожна з яких виконує окрему функцію у процесі політичної взаємодії. Зокрема, авторка виокремлює:

- презентаційно-іміджеві жанри, що охоплюють слогани, біографії та програми політиків. Їх основною функцією є формування та підтримання позитивного публічного іміджу політичного суб'єкта, актуалізація його особистих і професійних якостей у свідомості виборців;
- інформативні жанри, до яких належать повідомлення, офіційні заяви, інтерв'ю. Вони характеризуються оперативністю та лаконічністю, мають спільні риси з журналістськими текстами, однак відрізняються більшою функціональною цілеспрямованістю, орієнтованою на політичну комунікацію;
- ритуальні жанри, що реалізуються у формі інавгураційних промов, звернень з нагоди державних свят, урочистих засідань. Ці тексти виконують функцію інтеграції, відтворення державного символізму та легітимізації політичної влади;
- агітаційні жанри, представлені передвиборчими виступами, листівками, політичною рекламою. Їхня мета – мобілізувати електорат, сформувані підтримку певної політичної сили або кандидата;
- агонально-аргументативні жанри, до яких належать дебати, парламентські обговорення, публічні дискусії. Основна їхня функція – аргументативне протиставлення позицій, формування раціонального поля для ухвалення політичних рішень або впливу на масову свідомість через логічну аргументацію [19, с. 19].

Ритуальні мовні жанри є невід'ємною частиною політичних ритуалів, які супроводжуються вербальними компонентами, зокрема виступами та публічними зверненнями. Як зазначає низка дослідників, ці жанри вирізняються офіційністю, формалізованістю та відповідністю усталеним комунікативним сценаріям. Їх функціональне призначення полягає в символічному підтвердженні легітимності політичної влади, інтеграції громадянського суспільства та відтворенні національних або державних цінностей.

До ритуальних жанрів традиційно відносять заздалегідь підготовані тексти, виголошувані в рамках урочистих подій – таких як паради, церемонії інавгурації, святкові заходи, пам'ятні дати. Серед найбільш поширених жанрових форм ритуальної комунікації виокремлюються:

- інавгураційна промова президента, що виконує функцію підтвердження легітимності та окреслення ключових векторів державної політики;
- вітання, які виголошуються з нагоди державних свят, ювілеїв, офіційних подій і мають інтеграційно-консолідуючу функцію;
- некролог, що супроводжує офіційне вшанування пам'яті суспільно значущих осіб та виконує роль символічного прощання;
- тексти подяки, звернені до політичних суб'єктів або інституцій, діяльність яких визнається важливою та заслуговує на суспільне визнання [19, с. 20].

Таким чином, ритуальні жанри є складовими політичної репрезентації, що закріплюють символічний порядок через вербальну форму, структуровану відповідно до очікувань аудиторії та норм політичного етикету.

Агітаційні мовні жанри є невід'ємною частиною передвиборчої політичної комунікації. Їхня головна функція полягає у мобілізації електорату, формуванні позитивного іміджу політичного суб'єкта, а також у стимулюванні виборців до активної участі в голосуванні. Ці жанри мають

виразно імперативний характер і спрямовані на спонукання до дії. Серед основних форм агітаційної комунікації виокремлюють:

- слогани-заклики, що коротко формулюють політичне послання кандидата, апелюючи до емоційних чи раціональних очікувань аудиторії;
- політичні виступи, які поєднують елементи риторичного впливу, аргументації та апеляції до цінностей;
- агітаційні листівки, що забезпечують візуалізацію меседжу та розповсюдження ключових тез політичної програми.

Агонально-аргументативні жанри функціонують у межах публічної комунікативної взаємодії політичних суб'єктів у контексті протиставлення позицій. Ці жанри реалізуються в умовах полілогу або конфронтаційного діалогу, в якому учасники прагнуть не лише представити власну точку зору, а й спростувати аргументи опонента. До найбільш поширених форм належать:

- дебати, що передбачають структуровану взаємодію політичних опонентів з метою продемонструвати компетентність і переконати аудиторію;
- ток-шоу та політичні телепрограми, де аргументативна взаємодія відбувається в контексті медійного простору, що зумовлює поєднання інформаційної, розважальної та персуазивної функцій.

Зазначені жанри відзначаються високим рівнем агональності, що зумовлює широке використання риторичних прийомів, стратегій протиставлення та контраргументації [19, с. 21–22].

Таким чином, жанрова система політичного дискурсу є надзвичайно різноманітною й багаторівневою, що зумовлено як специфікою цілей політичної комунікації, так і різноманіттям форматів взаємодії з аудиторією. Агітаційні жанри виконують мобілізаційну та імперативну функцію, апелюючи до емоцій та базових потреб громадян, тоді як агонально-

аргументативні жанри спрямовані на логічну аргументацію, полеміку та протиставлення політичних позицій у публічному просторі.

Обидві групи жанрів активно використовують риторичні засоби, що дозволяє ефективно впливати на аудиторію, моделювати її сприйняття та формувати політичну лояльність. Їхня роль у структурі політичної комунікації не обмежується лише трансляцією інформації – вони виступають інструментами політичного впливу, конструювання іміджу та легітимації влади.

Розуміння жанрових особливостей агітаційних та агонально-аргументативних текстів є важливим як для аналізу політичного дискурсу, так і для розвитку критичного мислення щодо інформації, що надходить з медійних джерел у період виборчих кампаній або політичних протистоянь.

Окрему увагу в межах аналізу лінгвістичних особливостей слід приділити політичній мові. В. Петренко зазначає, що структура «спеціального словника політики» є досить складною і неоднорідною, включаючи як власне політичну лексику (терміни, гасла, жаргонізми), так і загальноновживані мовні одиниці, які в політичному контексті набувають особливого значення [27, с. 174–175].

На лексичному рівні політична мова характеризується широким спектром засобів, що мають ідеологічне навантаження, емоційно-оцінний характер і виконують маніпулятивні функції. Однією з ключових рис є вживання ідеологічно маркованої лексики, яка викликає конкретні асоціації залежно від політичного контексту. Наприклад, слова *freedom, terror, patriot, enemy, justice, threat* набувають значного семантичного навантаження та ідеологічної інтерпретації у промовах політичних лідерів.

Політичні кліше – сталі словосполучення, що часто вживаються в одному контексті – є ще одним важливим засобом. Вони допомагають формувати стандартні уявлення про соціальні та політичні реалії, наприклад: *the axis of evil, war on terror, economic stability*. Як зазначає В. Петренко, політична мова нерідко спирається на загальноновживану лексику, яка в межах політичного дискурсу набуває нового значення [27, с. 174–175].

Окреме місце займають метафори – вони дозволяють перетворити складні соціальні явища на прості для сприйняття образи: *political battlefield*, *wave of democracy*, *economic hurricane*. Такі метафори створюють емоційно забарвлену картину дійсності, формуючи політичну міфологію. О. Зарецький підкреслює, що політичні афективи – емоційно насичені лексеми – формують асоціативні образи, викликають сильні емоційні реакції та сприяють швидкій категоризації понять [13, с. 27].

Крім того, політична лексика часто включає евфемізми – слова або вирази, що пом'якшують або приховують справжній зміст: *collateral damage* замість *civilian casualties*, *enhanced interrogation* замість *torture*. Такі засоби використовуються для впливу на масову свідомість і формування позитивного іміджу політичних дій.

Синтаксичний рівень політичного дискурсу також відіграє суттєву роль у формуванні смислу та впливу на адресата. Характерною рисою є використання складнопідрядних речень з умовними або цільовими підрядними: *If we want peace, we must be strong* або *In order to achieve change, we must act now*. Такі конструкції апелюють до логіки та причинно-наслідкових зв'язків, підсилюючи аргументацію. Як зазначає Г.Яворська, такі синтаксичні структури є важливою частиною риторичних стратегій політичного дискурсу [41, с. 118].

У політичному мовленні широко застосовуються риторичні запитання (*What kind of future do we want for our children?*) – вони не потребують відповіді, але змушують аудиторію задуматися. Анафора – повторення початку речення або фрази – створює ритм і посилює емоційний ефект (*We will fight for justice. We will fight for peace. We will fight for freedom.*).

Інверсія – зміна звичайного порядку слів – використовується для привернення уваги або виділення ключових елементів: *Only then can we succeed*. Подібні структури додають урочистості або драматизму висловлюванням.

Еліпсис – навмисне пропущення слів у реченні – дозволяє досягти стиснутості та інтонаційної виразності: *A free people – united, determined,*

strong. Він часто використовується в гаслах або афористичних висловлюваннях.

Паралелізм – подібна синтаксична структура кількох речень або частин речення – посилює переконливість і ритмічність: *To lead, to serve, to inspire*.

Синтаксичні конструкції в політичному дискурсі, таким чином, не лише формують граматичну структуру тексту, а й виступають як засіб впливу, сприяючи досягненню комунікативної мети. Їх вибір обумовлений жанром, ситуацією, інтенцією мовця та очікуваннями аудиторії [41, с. 118].

Отже, політичний дискурс як особливий тип інституційної комунікації характеризується складною структурою, багатофункціональністю та широким спектром мовних засобів. Його специфіка проявляється у взаємодії тексту з екстралінгвістичними чинниками, гнучкості жанрових форм, активному використанні емоційно насиченої лексики, риторичних фігур та синтаксичних структур, що спрямовані на досягнення комунікативного впливу. Функціональне розмаїття політичного дискурсу охоплює не лише передачу інформації, а й мобілізацію, маніпулювання, формування політичної ідентичності та ідеологічну інтерпретацію дійсності. Саме через поєднання цих характеристик політичний дискурс виконує ключову роль у формуванні громадської думки та регуляції суспільно-політичного життя. Його лінгвістичне вивчення дозволяє глибше осягнути механізми політичного впливу та краще зрозуміти взаємозв'язок між мовою і владою.

1.3 Риторичні засоби та їх роль у політичному дискурсі

У політичному дискурсі, який характеризується високим ступенем прагматичності, стратегічного впливу й емоційного навантаження, риторичні засоби відіграють центральну роль у побудові ефективної комунікації. Риторичні засоби – це сукупність мовних і стилістичних прийомів, які дозволяють мовцю не лише передати зміст повідомлення, а й посилити його

емоційний вплив, мобілізувати адресата до дії або формувати позитивний імідж мовця.

У сучасному мовознавстві сформувалося кілька підходів до класифікації риторичних засобів. Так, за функціональною ознакою їх поділяють на тропи (метафора, метонімія, гіпербола, алегорія, літота тощо) та фігури мовлення (анафора, епіфора, антитеза, інверсія, паралелізм, риторичне запитання тощо) [24, с. 91; 17, с. 87].

Інший підхід, запропонований Т. Горошко, базується на розподілі засобів за прагматичними функціями: на логіко-аргументативні (апеляція до авторитету, причинно-наслідкові зв'язки, аналогія) та емоційно-експресивні (емоційна лексика, стилістичні фігури, риторичні кліше) [11, с. 78]. Також виділяють змішані засоби, що поєднують логічну й емоційну складову.

На думку І. Ковалика, риторичні прийоми в політичному дискурсі мають на меті не лише прикрасити мовлення, а насамперед – спрямувати емоційне залучення аудиторії, сформувати громадську думку та закликати до конкретної політичної дії [17, с. 87]. Згідно з аналізом І. Бутової, риторика політичної комунікації є інструментом реалізації політичної стратегії: вона дозволяє впливати на масову свідомість, легітимізувати владу, формувати ідеологічні смисли [7, с. 234]. Г. Яворська, у свою чергу, наголошує, що риторичні елементи в політичному дискурсі не лише структурують мовлення, а й активують культурні коди, посилюючи комунікативну ефективність [41, с. 118].

Серед найбільш поширених риторичних засобів у політичному дискурсі можна виділити анафору, епіфору, антитезу, риторичне запитання, гіперболу, метафору, паралелізм, алегорію та інверсію. Кожен із цих прийомів виконує специфічну функцію у структурі політичного мовлення, що підтверджується аналізом у працях низки дослідників, зокрема Н. Шевчук, яка розглядає риторичні засоби як такі, що забезпечують поєднання логічної структури мовлення із його емоційною привабливістю [40, с. 267], а також І. Бех, який підкреслює роль

риторичних прийомів у конструюванні політичної реальності через маніпулятивний потенціал мовлення [4, с. 41]. Додатково, Л. Нагорна наголошує, що саме використання таких засобів формує у масовій аудиторії образ політичного лідера як авторитетної та харизматичної фігури [25, с. 145].

Анафора – це стилістичний прийом, що полягає в повторенні одного й того самого слова або фрази на початку кількох речень або синтаксичних одиниць. Цей засіб створює ритмічну організацію тексту, сприяє емоційній наснаженості мовлення, посилює переконливість і акцентує увагу на ключових ідеях. Наприклад: *We shall fight on the beaches, we shall fight on the landing grounds, we shall fight in the fields.*

Епіфора, навпаки, полягає у повторенні однакових лексичних одиниць наприкінці кількох фраз або речень, що дозволяє мовцю підкреслити ключове повідомлення та сприяє його закріпленню у свідомості слухача. За спостереженням І. Ковалика, цей прийом є ефективним засобом формування емоційного тиску та досягнення суголосності аудиторії з мовцем [17, с. 88]. Наприклад: *We need action now, we demand justice now, we call for change now.*

Антитеза – це стилістичний прийом, що полягає у протиставленні протилежних понять, суджень або образів, з метою посилення риторичного ефекту та чіткого окреслення ідеологічних меж. Як зазначає І. Ковалик, антитеза є потужним інструментом політичного дискурсу, що дозволяє створити чітке протиставлення ідей та цінностей у публічному мовленні. Також подібну думку висловлює В. Нагорний, який наголошує на риторичній ефективності антитези як засобу поділу соціально-політичної дійсності на чорно-білі полюси [25, с. 112]. Крім того, М. Савенко підкреслює значення антитези для політичної аргументації, де контраст між «нашими» та «їхніми» діями сприяє маніпулятивному впливу [29, с. 98], який дозволяє структурувати політичне повідомлення навколо контрасту між позитивним образом себе («ми») та негативним образом опонента («вони») [17, с. 88]. Такий прийом активно використовується в політичних виступах для

створення дихотомій на кшталт «добро – зло», «стабільність – хаос», «правда – брехня». Як приклад можна навести фразу: *They promise change, but deliver chaos. We promise stability – and deliver results.*

Риторичне запитання активізує увагу слухача, стимулює його до рефлексії, створює ілюзію діалогу, а також дає змогу мовцеві скерувати мислення аудиторії в заданому напрямку. Як зазначає І. Ковалик, риторичне запитання виконує функцію прихованого твердження або заклику, де відповідь є очевидною, але її формулювання довіряється слухачеві, що посилює ефект співучасті [17, с. 89]. Прикладом може слугувати відоме висловлювання: *Do we want a future ruled by fear or led by hope?* – яке спонукає до вибору між двома протилежними моделями розвитку суспільства.

Гіпербола – це стилістичний прийом, що полягає у свідомому перебільшенні якостей, значущості або масштабів певного явища чи події з метою емоційного впливу на адресата. У політичному дискурсі гіпербола виконує мобілізаційну функцію, посилює риторичний ефект і підкреслює критичність ситуації. Як зазначає І. Ковалик, гіперболізація сприяє драматизації політичного послання і активізує реакцію електорату [17, с. 89]. Наприклад, у виступах часто звучать гіперболізовані формули: *This is the greatest challenge our generation has ever faced, We are facing the battle of our lives, Never before has our democracy been in such danger.*

Метафора – образне перенесення значення – допомагає створити нову картину дійсності, перетворюючи абстрактне на конкретне: *We must tear down the walls of division and build bridges of understanding.*

Паралелізм забезпечує ритмічність і логічну структуру висловлювання, посилює переконливість: *We believe in freedom, we fight for justice, we stand for peace.*

Інверсія та алегорія додають урочистості та символізму, часто використовуються у промовах під час значущих подій.

Як зазначає Г. Яворська, риторичні засоби в політичному дискурсі мають подвійну функцію: з одного боку, вони організують та структурують мовлення, надаючи йому послідовності та логічності; з іншого – вони спрямовані на емоційний і когнітивний вплив на аудиторію, формуючи необхідні асоціації та настанови [41, с. 119]. Схожої думки дотримується і Н. Шевчук, яка підкреслює, що риторичні засоби забезпечують поєднання логічної структури повідомлення з емоційною виразністю [40, с. 267], а Л. Нагорна розглядає їх як інструменти формування образу політичного лідера [25, с. 145]. з одного боку – вони структурують мовлення, з іншого – є засобом впливу на емоційну й когнітивну сферу адресата [41, с. 119].

Функції риторичних засобів у політичному дискурсі можна узагальнити у табл. 1.3.

Отже, функції риторичних засобів у політичному дискурсі є багатогранними: від структуризації мовлення до впливу на емоційно-когнітивну сферу адресата, що робить їх потужним інструментом політичної комунікації.

Табл. 1.3

Риторичні засоби у політичному дискурсі: функції та сенс

Функція	Сенс
Переконувальна	Формує довіру до мовця, аргументує позицію, впливає на свідомість.
Емоційно-експресивна	Створює емоційний фон, підсилює емоційне сприйняття тексту.
Ідеологічна	Легітимізує політичні ідеї, транслює ідеологічні меседжі.
Іміджева	Формує позитивний образ політичного лідера або партії.

Мобілізаційна	Закликає до дії, об'єднує аудиторію, створює відчуття причетності.
Структурно-організує	Забезпечує логічну й естетичну цілісність висловлювання.

Як це видно із табл. 1.3.риторичні засоби в політичному дискурсі володіють потужною смислотвірною функцією.

Таким чином, риторичні засоби в політичному дискурсі – це не просто мовні прикраси, а потужні інструменти впливу. Їх застосування забезпечує не лише виразність і естетику мовлення, а й виконує стратегічну функцію – створення емоційного фону, посилення аргументації, мобілізацію громадськості та формування ідеологічного впливу.

1.4 Техніки переконання як ключова особливість політичного дискурсу

Політичний дискурс – це сфера комунікації, що функціонує на перетині лінгвістики, психології, соціології та політології. Його головною метою є вплив на свідомість і поведінку адресата з метою здобуття, утримання чи реалізації політичної влади. Одним із ключових інструментів досягнення цієї мети виступають техніки переконання. Саме вони дозволяють політикам маніпулювати суспільною думкою, формувати потрібні наративи, впливати на емоції виборців і спрямовувати їхні дії в бажаному напрямку.

Дослідження політичного дискурсу зосереджується на вивченні мовленнєвих стратегій, які політичні актори застосовують з метою впливу на аудиторію. Одним із центральних завдань політика є створення враження, що виборці самостійно приходять до певних рішень, хоча насправді ці рішення є результатом продуманої риторики [66, с. 89]. У межах політичної комунікації підтекст і приховані сенси часто відіграють не меншу роль, ніж прямо

висловлені думки, оскільки спрямовані на формування переконань у слухачів [42; 54].

Політика, по суті, є мистецтвом переконання. Вона пронизана прагненням вплинути на громадську думку: від законотворчості до передвиборчих кампаній – усі ці дії мають на меті схилити людей до певної позиції. З огляду на це, переконання виступає як фундаментальний механізм функціонування політичного дискурсу [70, с. 35].

На думку С. Вискушенко, О. Мосієнко та Т. Свиридюк, переконання – це свідомий вплив, спрямований на формування або зміну вірувань, установок, намірів та мотивації адресата. У політичному дискурсі такі прийоми широко застосовуються, адже промовці нерідко прагнуть прищепити аудиторії певні моральні чи етичні орієнтири [8, с. 55]. Як зазначається у наукових джерелах, процес переконання передбачає усвідомлене прагнення риторика вплинути на слухача з метою змінити його ставлення чи погляди шляхом стимулювання до прийняття конкретного рішення – як свідомо, так і несвідомо [8, с. 55]. Ситуації, у яких адресат піддається впливу переконання, охоплюють ті випадки, коли його поведінка змінюється внаслідок сприйняття мовленнєвих повідомлень, що прямо або опосередковано апелюють до його логіки та емоцій. Результативність переконання, таким чином, залежить від здатності мовця побудувати зв'язок з аудиторією як на раціональному, так і на емоційному рівні. Зміна точки зору адресата є фінальною метою переконання. Щоб досягти цього, політичні комунікатори вдаються до різних стратегій – зокрема, створюють комфортне інформаційне середовище, демонструють експертність, аргументують свою позицію через знайомі цінності та соціальні ідеали. Стимули, що сприяють переконанню, можуть бути як раціональними (логічні докази, факти), так і емоційними (виклик страху або надії) [70, с. 102].

Аналізуючи принципи реалізації опосередкованого переконання, Н. Талавіра виділяє три ключові напрями впливу на аудиторію: етос, пафос та логос. Етос пов'язаний із саморепрезентацією риторика та створюваним ним

образом, що формує довіру аудиторії до мовця [36]. Пафос охоплює емоції та спрямований на виклик почуттів, які мотивують слухачів діяти певним чином. Логос діє на розум і полягає у використанні логічних аргументів, фактів та доказів.

С. Вискушенко, О. Мосієнко та Т. Свиридюк зазначають, що етос і пафос у політичному красномовстві слугують дієвими інструментами підготовки слухачів до сприйняття основних аргументів, які містяться у різних фрагментах промови [8, с. 55]. Емоційні складові впливають на аудиторію ефективніше, ніж логічні, особливо у випадку з малодосвідченими чи менш освіченими слухачами, котрі не схильні до глибокого аналізу чи критичного осмислення інформації. Трансляція політичних виступів через сучасні засоби масової інформації спричинила явище медіатизації пафосу, що потребує розрізнення між переконанням, побудованим на емоціях, і тим, яке апелює до потреб адресата [8, с. 55]. У промовах, які публіка сприймає через телебачення або інтернет, помітно зростає роль «риторики потреб», спрямованої на привернення та утримання уваги не лише за допомогою емоцій, а й через апеляцію до мотивів та інтересів слухачів. Відсутність прямого контакту між ритором і аудиторією актуалізує нові характеристики пафосу, які підсилюють переконливість повідомлення та сприяють ефективнішому впливу на адресата.

Переконання у політичному дискурсі реалізується через широкий арсенал засобів – від відкритих апеляцій до цінностей до тонких маніпуляцій емоціями та контекстом. Оратор прагне бути сприйнятим як компетентний, моральний і надійний – що підвищує рівень довіри до його слів [58, с. 51]. Сучасні дослідники, зокрема В. Graber, G. Miller, J. Perloff, C. Simons, T. van Dijk, N. Fairclough, а також українські науковці О. Яворська, Н. Шевчук, С. Вискушенко, О. Мосієнко та Т. Свиридюк, виокремлюють різні підходи до класифікації технік переконання. Умовно їх можна поділити на такі групи:

1. Логічно-аргументаційні техніки:
 - апеляція до фактів;

- причинно-наслідковий зв'язок;
- статистичне підтвердження;
- апеляція до здорового глузду.

Як підкреслює О. Яворська, ефективність технік переконання значною мірою залежить від контексту комунікації: аудиторії, медіа-каналу, соціально-політичної ситуації та стилістики мовлення [41, с. 120]. Аналогічної думки дотримується Н. Шевчук, яка підкреслює, що успішність реалізації персуазивної стратегії залежить від гнучкого поєднання логічних і емоційних компонентів [40, с. 264]. Таким чином, застосування переконливих технік у політичному дискурсі не є довільним, а глибоко обумовлене комунікативними обставинами та стратегічними цілями політичного суб'єкта.

2. Емоційно-психологічні техніки:

- виклик емоцій (страху, гордості, надії);
- створення образу ворога або героя;
- ідентифікація з адресатом (вживання займенників «ми», «наш народ»).

3. Риторичні прийоми:

- повтори й анафора;
- гіпербола, метафора, риторичне питання;
- контрасти та антитези.

4. Маніпулятивні стратегії:

- прихована оцінка;
- мовленнєві акти впливу (накази, пропозиції, прохання);
- замовчування або перебільшення інформації.

Техніки впливу узагальнено у табл. 1.4.

Табл. 1.4

Техніки переконання у політичному дискурсі

Тип техніки	Приклади прийомів
-------------	-------------------

Логічно-аргументаційні	Апеляція до фактів, причинно-наслідкові зв'язки, статистика, здоровий глузд [64]
Емоційно-психологічні	Виклик емоцій (страх, гордість), створення образу ворога/героя, займенники "ми" [70]
Риторичні прийоми	Анафора, гіпербола, метафора, риторичні запитання, антитеза [58]
Маніпулятивні стратегії	Прихована оцінка, мовленнєві акти впливу, замовчування або перебільшення [54]

Як це видно із табл. 1.4 техніки переконання у політичному дискурсі досить різноманітні від логічно-аргументаційних до маніпуляційних стратегій.

Таким чином, політичне переконання – це не просто мовна дія, а стратегічний комунікативний акт, орієнтований на досягнення конкретних результатів у свідомості громадян. Ефективність цього процесу залежить від здатності мовця адаптувати зміст, форму та подачу повідомлення до характеристик і потреб своєї аудиторії.

Висновки до Розділу 1

У першому розділі здійснено теоретичне дослідження політичного дискурсу як лінгвістичного, соціального та прагматичного явища, що функціонує в межах інституційної комунікації. У перебігу теоретичного аналізу встановлено, що політичний дискурс є багаторівневим феноменом, який об'єднує мовні, когнітивні, соціокультурні та риторичні чинники. Його головною метою є не просто передача інформації, а активний вплив на адресата – з метою формування, модифікації чи зміцнення політичних переконань, стимулювання певної поведінки, а також легітимації влади.

Окрему увагу приділено типології підходів до визначення політичного дискурсу – від вузькоінституційного до інтегративного. Встановлено, що дискурс у сучасному науковому розумінні охоплює не лише мовний потік, а

й соціальні ролі, ідеологічні конструкції, ситуаційний контекст і взаємодію комунікантів. Політична комунікація розглядається як складна система, де мовні стратегії обираються відповідно до цілей, аудиторії, жанру та медіаканалу.

У результаті дослідження жанрової специфіки політичного дискурсу виокремлено його класифікації за критеріями інституційності, подієвості, інтенціональності, прагматичної функції та сфери реалізації. Розглянуто широке коло жанрів – від ритуальних і нормативних до агональних і агітаційних, які функціонують у межах політичної системи, публічного простору й медіасфери. Доведено, що жанрова структура політичного дискурсу є гнучкою, динамічною й гібридною, що зумовлено змінами соціально-комунікативного середовища.

Також проаналізовано риторичні засоби як ключові інструменти структурної та емоційної організації політичного тексту. Тропи та стилістичні фігури, зокрема анафора, метафора, антитеза, гіпербола та риторичні запитання, забезпечують підвищення персуазивного потенціалу висловлювання. Вони сприяють формуванню позитивного іміджу політика, апелюють до емоцій, спрощують складну інформацію та надають висловлюванню виразності й запам'ятовуваності.

Встановлено, що переконання реалізується засобами таких напрямків як етос, логос та пафос. Особлива увага приділена технікам переконання, які класифікуються як логічно-аргументаційні, емоційно-психологічні, маніпулятивні та риторичні. З'ясовано, що ефективність цих технік залежить від таких факторів, як статус мовця, жанрова форма, соціально-політичний контекст і очікування аудиторії. Саме техніки переконання дозволяють перетворювати політичне повідомлення на потужний інструмент формування суспільної думки.

Таким чином, політичний дискурс є стратегічною формою комунікації, в якій мовлення виконує не лише інформаційну, а й ідеологічну, емоційну, іміджеву та мобілізаційну функції. Його глибоке лінгвістичне осмислення

дає змогу краще зрозуміти механізми комунікативного впливу в політиці, а також оптимізувати аналітичні підходи до вивчення політичного мовлення в умовах сучасного інформаційного суспільства.

РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ ПЕРЕКОНУВАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ У ПРОМОВАХ ДЖ. БАЙДЕНА ТА Д. ТРАМПА

2.1 Риторичні засоби у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена: порівняльна характеристика

Риторика сучасних політичних лідерів відіграє ключову роль у формуванні суспільної думки, мобілізації електорату та конструюванні політичної ідентичності. Дослідження риторичних засобів, які використовують Д. Трамп та Дж. Байден, дозволяє виявити не лише індивідуальний стиль кожного політика, але й ширші комунікативні стратегії, характерні для американського політичного дискурсу. Нами було виокремлено такі риторичні засоби, використані у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена:

Метафора:

1. *I'd like to begin by thanking just a few of the amazing people who made our remarkable journey possible* [76].

Метафора *our remarkable journey* у прощальній промові Д. Трампа виконує роль концептуальної рамки «політика = подорож», яка переводить розрізнені події та кампаній у цілісний наратив із маршрутом, етапами, перешкодами та супутниками.

2. *Let me also share my deepest appreciation to my daughter Ivanka, my son-in-law Jared, and to Barron, Don, Eric, Tiffany, and Lara. You fill my world with light and with joy*[76].

В уривку промови Д. Трампа, метафора реалізована у виразі *You fill my world with light and with joy*, де емоційний стан мовця передається через образ наповнення «світу» світлом і радістю. Такий образ переносить фізичні властивості світла (тепло, яскравість, позитив) на почуття, які дають члени родини, посилюючи емоційний вплив висловлювання. Метафора робить

подяку більш живою та образною, підкреслює важливість сім'ї у житті мовця та створює теплу, довірливу атмосферу навіть у формальному політичному виступі.

3. *Thank you as well to my Chief of Staff, Mark Meadows; the dedicated members of the White House Staff and the Cabinet; and all the incredible people across our administration who poured out their heart and soul to fight for America*[76].

У цьому уривку, метафора міститься у виразі *poured out their heart and soul*, де відданість і самопожертва описуються через образ фізичного «виливання» серця й душі. Такий перенос значення з конкретної фізичної дії на абстрактні якості (емоції, енергію, моральні сили) надає висловлюванню більшої емоційної виразності. Метафора підкреслює повну самовідданість і щирість роботи команди, створює урочистий тон подяки та водночас формує у слухачів образ спільної жертвовної боротьби за країну.

4. *I had not spent my career as a politician, but as a builder looking at open skylines and imagining infinite possibilities*[76].

У фрагменті промови Д. Трампа, метафора втілена у фразі *looking at open skylines and imagining infinite possibilities*, де будівельна діяльність подається не лише буквально, а й як образ мислення, орієнтованого на відкритість, перспективу та створення нового. Образ «відкритого горизонту» та «нескінченних можливостей» переносить відчуття фізичної просторової свободи на сферу ідей і планів, підкреслюючи креативність та амбіційність мовця. Метафора контрастує з образом традиційного політика, формуючи у слухача враження про унікальний досвід і нестандартний підхід до управління.

5. *We must especially beware of that small group of selfish men who would clip the wings of the American eagle in order to feather their own nests* [74].

Вислів *clip the wings of the American eagle in order to feather their own nests* є яскравою метафорою, у якій "American eagle" символізує США, а «підрізати крила» передає ідею обмеження свободи, сили та потенціалу

країни. Образ *feather their own nests* у переносному значенні означає особисте збагачення, що походить від поведінки птаха, який облаштовує гніздо для власної вигоди. Поєднання цих двох образів створює сильний контраст між шкодою, завданою державі, та вигодою для окремих осіб, посилюючи засуджувальний ефект і формуючи у свідомості слухача виразний моральний осуд таких дій.

6. *Forty-four Americans have now taken the presidential oath. The words have been spoken during rising tides of prosperity and the still waters of peace*[74].

У наведеному фрагменті промови Д. Трампа, вираз "*rising tides of prosperity*" та "*the still waters of peace*" постають як образні метафори, що переносять характеристики водної стихії на суспільно-політичний стан країни. «Підйомні припливи процвітання» символізують економічне зростання та добробут, а «тихі води миру» передають стабільність і відсутність конфліктів. Таке зіставлення створює поетичний і водночас урочистий тон, підкреслює велич історичного моменту та вписує його у ширший наратив американської історії, в якому періоди успіху й миру постають природними та гармонійними станами.

7. *Nearly 150 years ago, in one of the darkest years of our nation's history, President Abraham Lincoln set aside the last Thursday in November as a day of thanks-giving. America was split by Civil War*[74].

Тут метафоричний зворот "*one of the darkest years of our nation's history*" переносить характеристику фізичної темряви на історичний період, позначаючи його як надзвичайно складний і трагічний. Такий образ не лише передає масштаб кризи (Громадянська війна), а й створює емоційний ефект скорботи та драматизму. Використання прикметника *darkest* підсилює контраст із подальшою згадкою про встановлення Дня подяки, формуючи риторичну дугу від періоду розділення та страждань до символічного жесту єднання і вдячності.

8. *And what we needed to do was replace them with international peacekeepers and a special envoy to resolve the crisis **before it boiled over***[74].

У цьому реченні метафора міститься у виразі *before it boiled over*, де перебіг політичної чи воєнної кризи уподібнюється до процесу кипіння рідини. Такий образ передає ідею поступового нагрівання напруги, що може призвести до вибухового та неконтрольованого розвитку подій. Метафора додає емоційної насиченості висловлюванню, роблячи абстрактну небезпеку більш відчутною й зрозумілою для аудиторії, та підсилює аргумент про необхідність швидких і рішучих дій для запобігання катастрофі.

9. *Speaking about the economy, Obama often refers to the concept of crisis: **the face of an economic crisis***[74].

У вислові з промови Д. Трампа *the face of an economic crisis* використано метафору, що наділяє абстрактне явище – економічну кризу – людською ознакою «обличчя». Такий прийом персоніфікації робить складне економічне поняття більш конкретним і візуально уявним, дозволяє аудиторії сприймати його як щось близьке та зрозуміле. Метафора також підсилює емоційний ефект, адже «обличчя» традиційно асоціюється з ідентичністю, впізнаваністю та здатністю передавати емоції, що допомагає політику ефективніше акцентувати увагу на серйозності ситуації.

10. *And over time, that, I think, is going to be **a better recipe for economic growth***[74].

У цьому уривку метафора виражена у фразі *a better recipe for economic growth*, де економічна стратегія уподібнюється до кулінарного рецепта. Такий образ переносить знайому й побутову дію – приготування страви за певними інгредієнтами та інструкціями – у сферу економічної політики, підкреслюючи, що для досягнення зростання потрібна правильна комбінація чинників і послідовність кроків. Метафора робить складну економічну тему більш доступною для сприйняття та створює відчуття, що успіх залежить від «правильно підібраних інгредієнтів» і зваженого підходу

11. *Well, you didn't do very well in Swine Flu. H1-N1, **you were a disaster**.*

12. *Your own Chief of Staff said you were a disaster* [78].

У цьому уривку промови Дж. Байдена, метафоричний елемент присутній у вживанні слова *disaster* щодо дій під час епідемії. Тут «катастрофа» не описує буквальне стихійне лихо, а переноситься на оцінку управлінських рішень і результатів, підкреслюючи їхню невдачу та масштаб негативних наслідків. Така метафора має виразне емоційно-оцінне забарвлення, різко знижує репутацію опонента і водночас підсилює риторичний ефект звинувачення.

13. *Also, and very importantly, we imposed historic and monumental tariffs on China; made a great new deal with China. But before the ink was even dry, we and the whole world got hit with the China virus*[76].

У цьому уривку промови Д. Трампа, метафора міститься у виразі *before the ink was even dry*, де завершення угоди описується через образ ще не висохлого чорнила на документі. Такий зворот передає ідею крайньої швидкості зміни обставин – угода була укладена зовсім нещодавно, коли раптово стався новий розвиток подій. Метафора робить опис більш наочним і динамічним, підсилює драматичний ефект різкої зміни ситуації та допомагає слухачеві краще відчувати контраст між досягненням домовленості та наступною кризою.

14. *Today we celebrate the triumph not of a candidate but of a cause, a cause of democracy* [77].

У свою чергу, Дж. Байден також використовує метафори у своїх промовах. У цьому реченні, метафора втілена в словосполученні "*the triumph... of a cause*", де політична ідея – демократія – подається як суб'єкт, здатний здобувати перемоги. Перенесення ознак змагання чи бою на абстрактне поняття підкреслює урочистість моменту, робить його значущим і величним. Така метафора формує у слухача відчуття історичної події, де перемога належить не окремій особі, а вищим цінностям, і тим самим підсилює пафос єдності та спільної мети.

15. *We've learned again that democracy is precious, democracy is fragile and, at this hour my friends, **democracy has prevailed**. So now on **this hallowed ground** where just a few days ago **violence sought to shake the Capitol's very foundations**, we come together as one nation under God – indivisible – to carry out the peaceful transfer of power as we have for more than two centuries [77].*

У цьому уривку кілька метафоричних образів працюють на посилення урочистого й емоційного тону. Вираз *democracy has prevailed* метафорично подає демократію як учасника боротьби, який здобув перемогу, що підкреслює її життєздатність і стійкість. Образ *violence sought to shake the Capitol's very foundations* переносить фізичну дію «струсити фундамент» на абстрактний рівень, передаючи загрозу основам державності та демократичного порядку. Також *this hallowed ground* – метафора, яка сакралізує місце події, надаючи йому значення священного простору. Сукупність цих метафор створює сильний пафос, протиставляючи насильство й хаос – єдності, традиції та мирній передачі влади.

16. *A cry for survival comes from the planet itself, a cry that can't be any more desperate or any more clear now [77].*

У цьому уривку метафора міститься у виразі *a cry for survival comes from the planet itself*, де Земля постає як живий істотний суб'єкт, здатний «волати» про своє виживання. Така персоніфікація наділяє планету людськими властивостями, роблячи екологічну проблему емоційно відчутною та близькою слухачам. Повтор слова *cry* у поєднанні з прикметниками *desperate* і *clear* підсилює драматизм і невідкладність ситуації, створюючи образ планети, що благає про допомогу й вимагає негайних дій.

17. *And **the guardrail of our democracy** is perhaps our nation's greatest strength [77].*

У цьому вислові метафора втілена в образі *the guardrail of our democracy*, де демократія уподібнюється до дороги з огородженням, яке захищає від небезпечного сходження з курсу. Такий перенос значення

підкреслює роль демократичних інститутів і норм як захисного механізму, що запобігає політичним кризам і хаосу. Поєднання цього образу з оцінкою *our nation's greatest strength* посилює пафос, підкреслюючи, що саме стабільність і захищеність політичної системи є ключовою запорукою сили держави.

Епітети:

18. *This week, we inaugurate a new administration and pray for its success in keeping America **safe and prosperous***[76].

У цьому вислові епітети містяться в словах *safe* та *prosperous*, які описують бажаний стан Америки. *Safe* має позитивно-оцінне забарвлення, асоціюється з захищеністю, стабільністю та відсутністю загроз. *Prosperous* також несе позитивну конотацію, передаючи ідею економічного зростання, добробуту та успішного розвитку країни. Використання таких епітетів створює оптимістичний і конструктивний настрій, підкреслює турботу Д. Трампа про майбутнє держави та водночас формує позитивний імідж нової адміністрації, попри політичні відмінності.

19. *We are a **truly magnificent** nation*[76].

У фрагменті, епітет *truly magnificent* підкреслює велич і винятковість нації. Слово *magnificent* має яскраво позитивне, урочисте забарвлення, асоціюється з величчю, красою та значущістю, а прислівник *truly* посилює щирість і беззаперечність оцінки. Такий епітет виконує функцію піднесення національної гордості, створює пафос єдності та підкреслює цінність спільної ідентичності для аудиторії.

20. *My fellow citizens: I stand here today **humbled** by the task before us, **grateful** for the trust you've bestowed, **mindful** of the sacrifices borne by our ancestors* [74].

У наведеному прикладі було використано такі епітети, як: *humbled*; *grateful*; *mindful*. Застосовані епітети значно підвищують експресивність висловлювання.

21. *Our nation is at war against a **far-reaching** network of violence and hatred*[74].

Вислів *a far-reaching network of violence and hatred* містить епітет *far-reaching*, який наголошує на масштабності та широкому впливі мережі. Додатково негативно-оцінні характеристики *violence* та *hatred* формують образ ворога, підкреслюючи загрозливий і руйнівний характер його дій. Така комбінація слів посилює драматизм промови, створює атмосферу нагальної небезпеки та мобілізує аудиторію на підтримку рішучих заходів.

22. *Our economy is **badly weakened**, a consequence of greed and irresponsibility on the part of some, but also our **collective** failure to make hard choices and prepare the nation for a new age* [74].

Приклади демонструють використання наступних епітетів: *a far-reaching; badly weakened; collective*, які функціонують як засоби підвищення експресивності мовлення Д. Трампа.

23. *On this day, we come to proclaim an end to the **petty** grievances and **false** promises, the recriminations and **worn-out** dogmas that for far too long have strangled our politics* [74].

В прикладі, було використано наступні епітети: *petty; false; worn-out; too long*. Епітет *"petty"* знецінює значення скарг, підкреслюючи їхню дріб'язковість і неважливість. *"False"* у поєднанні з *"promises"* передає негативну оцінку як брехливих і оманливих обіцянок. *"Worn-out"* описує догми як застарілі та непридатні до сучасних умов, а конструкція *"for far too long"* підсилює відчуття надмірної тривалості негативного стану.

24. *The time has come to reaffirm our enduring spirit; to choose our better history; to carry forward that **precious** gift, that noble idea passed on from generation to generation* [74].

У фрагменті промови Д. Трампа, епітет *"enduring"* підкреслює тривкість і стійкість духу нації, формуючи образ витривалості перед викликами. Вираз *"better history"* надає історії позитивної оцінки, акцентуючи на її найкращих моментах та досягненнях. Епітет *"precious"* у

поєднанні зі словом "gift" підкреслює виняткову цінність демократичних чи національних надбань, а "noble" у виразі "noble idea" надає їм урочистості та моральної ваги.

25. *The **God-given** promise that all are equal, all are free, and all deserve a chance to pursue their full measure of happiness* [74].

Вислів "God-given promise" містить епітет, який підкреслює божественне походження й особливу священність обіцянки, надаючи їй найвищої моральної та духовної ваги. Конструкції *all are equal* і *all are free* виконують у промові Д. Трампа роль позитивно-оцінних характеристик, що утверджують базові цінності свободи та рівності. Таке поєднання епітетів формує урочистий і надихаючий тон, закріплюючи ідею невід'ємних прав як фундаментальної складової національної ідентичності та політичної філософії.

26. *It has not been the path for the **faint-hearted**, for those that prefer leisure over work, or seek only the pleasures of riches and fame* [74].

Уривок промови Д. Трампа містить епітет *faint-hearted*, який описує людей як слабких духом, позбавлених мужності та рішучості. Вираз *prefer leisure over work* має знецінювальний відтінок щодо тих, хто уникає праці, а словосполучення *pleasures of riches and fame* підкреслює спокуси матеріального достатку та слави як ознаку егоїзму чи поверховості.

27. *Time and again these men and women struggled and sacrificed and worked till their hands were raw so that we might live **a better life*** [74].

Епітет *raw* у виразі *hands were raw* підкреслює фізичний біль і виснаження, що стали наслідком тяжкої праці. Така характеристика робить образ жертви та самовідданості більш відчутним і наочним для слухача. Додатково фраза *a better life* виконує роль позитивно-оцінного епітета, акцентуючи на цінності та вищій меті зусиль цих людей.

28. *They saw America as **bigger** than the sum of our individual ambitions, **greater** than all the differences of birth or wealth or faction* [74].

У наведеному уривку промови Дж. Байдена, епітети *bigger* та *greater* підкреслюють масштаб і значущість Америки, ставлячи її вище за особисті прагнення та соціальні відмінності. Такі характеристики надають образу країни піднесеного, об'єднаного звучання та формують патріотичний пафос.

29. *It's **incredibly** effective* [79].

У прикладі, відібраному з промови Дж. Байдена, застосовано підсилювальний епітет *incredibly*, який акцентує винятковий рівень дієвості, надаючи твердженню більшої переконливості та емоційної насиченості. Таке формулювання не лише інформує про ефективність, а й викликає у слухача враження, що йдеться про щось надзвичайно результативне та варте уваги.

30. *The shot is **free**.*

31. *It's widely **available and conveniently** located, **just in time** for the holiday season* [79].

У цьому уривку промови Дж. Байдена, епітети *free*, *widely available* та *conveniently located* підкреслюють позитивні характеристики пропонованої послуги – безоплатність, легку доступність та зручність розташування. Такі оцінні означення формують у слухача сприятливе ставлення та знижують бар'єри до використання пропозиції. Додатково фраза *just in time for the holiday season* виконує функцію підсилювача позитивного тону, створюючи відчуття доречності та своєчасності.

32. *Let us add our own work and prayers to the unfolding story of our **great** nation*[80].

У промові Дж. Байдена, епітет *great* у словосполученні підсилює позитивну оцінку країни, надає їй урочистого й піднесеного звучання.

Персоніфікація:

33. *My fellow Americans: Four years ago, we launched a great national effort to rebuild our country, **to renew its spirit**, and to restore the allegiance of this government to its citizens*[76].

У промові Д. Трампа, країна (*it*) постає як живий організм, що має «дух» (*spirit*) – нематеріальну сутність, притаманну лише людям або живим істотам. Використання дієслова *renew* («оновлювати») підсилює цей ефект, адже воно передбачає свідому дію, спрямовану на відновлення внутрішніх сил чи морального стану. Таким чином, неживий об'єкт – держава – наділяється людськими якостями та здатністю до духовного оновлення. Це створює емоційно забарвлений образ країни як істоти, що може «відродити» свій внутрішній стан, надихаючи слухачів на підтримку ідеї національного відродження.

Градація:

34. *We must never forget that while Americans will always have our disagreements, we are a nation of **incredible, decent, faithful, and peace-loving** citizens who all want our country to **thrive and flourish and be very, very successful and good***[76].

В уривку промови Д. Трампа використано градацію – поступове наростання позитивних характеристик нації: *incredible – decent – faithful – peace-loving*. Кожен наступний епітет підсилює емоційний вплив, створюючи все більш піднесений образ американців.

Далі градація продовжується у фіналі фрази через послідовне перерахування бажаних результатів для країни: *thrive – flourish – be very, very successful and good*. Також, у прикладі спостерігається використання такого стилістичного засобу як полісиндетон. Це навмисне нагромадження однакових сполучників уповільнює ритм висловлювання, надає йому урочистості та підкреслює важливість кожного з перелічених бажаних станів країни.

35. *Incomes **soared**, wages **boomed**, the American Dream was **restored**, and millions were **lifted** from poverty in just a few short years* [76].

У цьому фрагменті промови Д. Трампа використано градацію – послідовне підсилення позитивних економічних змін: *incomes soared – wages boomed – the American Dream was restored – millions were lifted from*

poverty. Перехід від зростання доходів (*incomes soared*) до підвищення заробітної плати (*wages boomed*) створює відчуття стрімкого економічного розвитку. Наступний етап – відновлення «американської мрії» – виходить за межі матеріальних показників, надаючи вислову символічного та емоційного значення. Кульмінацією стає соціальний результат – звільнення мільйонів людей від бідності, що підкреслює масштаб і значущість досягнень.

Також спостерігається полісиндетон наприкінці речення (*and millions were lifted from poverty*), який акцентує увагу на найвагомішому результаті та робить завершення фрази більш урочистим і виразним.

36. *Uniting to fight the foes we face – anger, resentment and hatred.*

37. *Extremism, lawlessness, violence, disease, joblessness, and hopelessness*[77].

У наведеному прикладі з промови Дж. Байдена простежується градація у переліку негативних явищ, проти яких необхідно об'єднуватися. Спочатку названо емоційні й психологічні загрози: *anger – resentment – hatred* – кожне наступне слово має більш інтенсивне забарвлення, переходячи від менш руйнівного стану (злість) до крайнього прояву ворожості (ненависть).

У другій частині переліку спостерігається ще одна градація: *extremism – lawlessness – violence – disease – joblessness – hopelessness*. Тут рух іде від соціально-політичних загроз (*extremism, lawlessness*) до фізичної та економічної шкоди (*violence, disease, joblessness*), а кульмінаційним етапом стає повна втрата надії (*hopelessness*).

Паралелізм:

38. *Together with millions of hardworking patriots across this land, we built the greatest political movement in the history of our country. We also built the greatest economy in the history of the world* [76].

39. *It was about “America First” because **we all wanted** to make America great again. **We restored** the principle that a nation exists to serve its citizens [76].*

У цьому прикладі спостерігається паралелізм у синтаксичній структурі речень *we built the greatest political movement* та *we also built the greatest economy*. Повторювана конструкція *we built* створює ритмічність, підкреслює рівнозначність обох досягнень і посилює їхнє значення. Додатково, паралелізм підсилюється подальшим повтором займенника *we* – *we all wanted* та *we restored*, що формує відчуття колективної причетності та єдності народу з урядом.

40. ***We passed** the largest package of tax cuts and reforms in American history. **We slashed** more job-killing regulations than any administration had ever done before [76].*

41. ***We fixed** our broken trade deals, withdrew from the horrible Trans-Pacific Partnership and the impossible Paris Climate Accord, renegotiated the one-sided South Korea deal, and **we replaced** NAFTA with the groundbreaking USMCA—that’s Mexico and Canada—a deal that’s worked out very, very well [76].*

У цьому уривку паралелізм проявляється у повторюваній структурі речень, що починаються із займенника *we* та дієслова у минулому часі (*we passed... we slashed... we fixed...*). Така синтаксична побудова створює ритм, підсилює відчуття впорядкованості та масштабності переліку досягнень.

42. *We've learned again that **democracy is precious, democracy is fragile** and, at this hour my friends, **democracy has prevailed**[77].*

У прикладі, відібраному з промов Дж. Байдена, паралелізм створюється повторенням однакової синтаксичної структури у фразах *democracy is precious, democracy is fragile, democracy has prevailed*. Повтор підмета *democracy* у поєднанні зі зв'язкою *is / has* і прикметником чи дієсловом надає вислову ритмічності та виразності.

43. *You know, as we know, this virus is constantly changing. New variants have emerged here in the U.S. and around the world* [79].

Паралелізм у цьому прикладі проявляється у повторюваній структурі зворотів *You know* та *as we know*, які мають подібну синтаксичну будову та логічно перегукуються між собою. Це створює ритмічний ефект і підсилює відчуття спільного знання та розуміння між оратором і аудиторією.

44. *Well, I will. His buddy Rudy Giuliani. He's being used as a Russian pawn. He's being fed information that is Russian that is not true* [75].

Говорячи про друга Д. Трампа, Дж. Байден використовує паралелізм – *He's being used as a Russian pawn* та *He's being fed information that is Russian that is not true*. Обидва вислови починаються однаково (*He's being...*), мають подібну граматичну побудову та передають послідовність взаємопов'язаних звинувачень. Таке повторення підсилює емоційний ефект, робить повідомлення більш ритмічним і запам'ятовуваним, а також акцентує увагу слухача на ключовій фігурі звинувачень – «він».

45. *The rise of political extremism, white supremacy, domestic terrorism, that we must confront and we will defeat*[77].

У реченні з промови Дж. Байдена, паралелізм проявляється у повторюваній структурі предикатів *we must confront* та *we will defeat*. Обидва вислови починаються із займенника *we*, за яким іде модальне чи допоміжне дієслово та основний дієслівний елемент, що створює ритмічну симетрію. Такий прийом підкреслює рішучість і послідовність дій, а також формує відчуття впевненості у здатності досягти поставленої мети.

46. *I will always level with you. I will defend the Constitution, I'll defend our democracy* [80].

Паралелізм проявляється у повторюваній синтаксичній структурі речень *I will always level with you, I will defend the Constitution, I'll defend our democracy*. У кожному випадку використано однакову граматичну модель – займенник *I* + допоміжне дієслово *will* + присудок.

Антитеза:

47. *Our agenda was not about right or left, it wasn't about Republican or Democrat, but about the good of a nation, and that means the whole nation*[76].

У фрагменті промови Д. Трампа, антитеза виражена через протиставлення політичних орієнтацій *right or left* та партійної належності *Republican or Democrat* загальнонаціональній меті – *the good of a nation*. Протиставлення підкреслює, що програма оратора виходить за межі ідеологічних та партійних поділів і спрямована на об'єднання всіх громадян.

48. *He didn't want us... Americans don't panic. He panicked*[75].

У прикладі, Дж. Байден використовує антитезу, описуючи діяльність Д. Трампа у період початку пандемії. Так, він застосовує протиставлення стану американців, який на його думку, намагався сформувати президент, та те, що на його думку, він насправді відчував: *Americans don't panic. – He panicked*.

49. *And then you bring up Wall Street? You shouldn't be bringing up Wall Street, because you're the one that takes the money from Wall Street, not me* [75].

В цьому випадку, намагаючись представити себе у більш вигідному світлі, Д. Трамп застосовує антитезу, протиставляючи діяльність Дж. Байдена своїй: *you're the one that takes the money from Wall Street – not me*.

50. *That's to guard against Russia. I sold, while he was selling pillows and sheets, I sold tank busters to Ukraine*[75].

У фрагменті, Д. Трамп також намагається висвітлити свою діяльність у більш вигідному світлі, використовуючи протиставлення *he was selling pillows and sheets – I sold tank busters to Ukraine*.

51. *We learned that this president paid 50 times the tax in China as a secret bank account with China, does business in China, and in fact, is talking about me taking money? I have not taken a single penny from any country, whatsoever, ever, number one*[75].

Намагаючись висвітлити свій фінансовий стан як такий, що є притаманним для кандидата у президенти, Дж. Байден протиставляє свою фінансову діяльність фінансовій діяльності Д. Трампа. Дж. Байден використовує антитезу: *We learned that this president paid 50 times the tax in China as a secret bank account with China, does business in China – I have not taken a single penny from any country, whatsoever, ever, number one.*

52. *And then, unlike him where he's vice-president and he does business, I then decided to run for president after that. That was before. So I closed it before I even ran for president, let alone became president, big difference [75].*

У реченні, Дональд Трамп протиставляє свою позицію щодо ведення політичної діяльності позиції Дж. Байдена, який залишався бізнесменом, посідаючи посаду віце-президента, тоді як Д. Трамп покинув бізнес. Д. Трамп використовує антитезу: *, unlike him where he's vice-president and he does business, I then decided to run for president after that.*

53. *That's a typical political statement. Let's get off this China thing, and then he looks, "The family around the table, everything." Just a typical politician when I see that. I'm not a typical politician[75].*

В цьому випадку, Д. Трамп, говорячи про принцип ведення політичної діяльності, називає Дж. Байдена типовим політиком, тоді як себе протиставляє як нетипового: *That's a typical political statement – I'm not a typical politician.*

54. *Another administration would have taken 3, 4, 5, maybe even up to 10 years to develop a vaccine. We did in nine months[76].*

Антитеза прикладу побудована на протиставленні гіпотетичного повільного темпу попередників Д. Трампа (3, 4, 5, maybe even up to 10 years) та швидких результатів чинної влади (We did in nine months). Це протиставлення різко підкреслює перевагу дій оратора та його команди, створюючи контраст між затягнутим очікуваним процесом і рекордно коротким терміном, у який було досягнуто мети.

55. *Today we celebrate **the triumph not of a candidate but of a cause, a cause of democracy***[77].

У прикладі з промови Дж. Байдена, антитеза виражена через протиставлення *the triumph not of a candidate* та *but of a cause*. Це підкреслює, що святкування стосується не особистої перемоги конкретної людини, а перемоги ідеї – *a cause of democracy*.

56. *And as — **as a country, you know, we — we have a choice to make*** [79].

В наведеному прикладі, з метою утворення наголосу, Дж. Байден застосовує повторення – *as – as, we – we*.

57. *And please, while you're at it, **get the flu shot. Have your kids get their flushot***[79].

У реченні, з метою наголошення на здійсненні необхідних дій, було застосовано повторення конструкції *get the flu shot*.

58. *If we **get people out to vote, we win. If we get people out to vote, we win*** [79].

В цьому випадку, Дж. Байден, з метою підкреслення значущості власних слів, повторює речення.

59. *Because here's the deal, here's the deal. The fact is that everything he's saying so far is simply a **lie**. I'm not here to call out his **lies**. Everybody knows he's a **liar***[78].

У наведеному прикладі, в рамках дебатів, Дж. Байден відверто називає Д. Трампа брехуном, і зазначає, що всі знають, що він – брехун. Спікер повторює такі лексеми, як *lie, lies, liar*.

60. *And we're in a circumstance where the president thus far and still has **no plan, no comprehensive plan***[75].

У реченні, Дж. Байден наголошує, що президент Трамп не має жодного плану щодо ефективного правління країною, що реалізовано засобами повторення конструкції *no plan*, та використання епітету *comprehensive* у якості інтенсифікатору.

61. *Our trade relationship was rapidly changing, **billions and billions of dollars** were pouring into the U.S., but the virus forced us to go in a different direction*[76].

У цьому прикладі використано повторення словосполучення *billions and billions of dollars* у промові Д. Трампа. Повторюваний елемент *billions* виконує функцію підсилення, створюючи ефект масштабності фінансових надходжень до США.

62. ***Much to do, much to heal, much to restore, much to build and much to gain*** [77].

У цьому прикладі з промови Д. Трампа було використано повтор слова *much*, яке з'являється на початку кожного словосполучення. Це створює ритмічність і підсилює відчуття масштабу завдань. Однотипна синтаксична структура (*much to* + дієслово) формує паралелізм, що робить вислів більш виразним і легко запам'ятовуваним.

63. *To overcome these challenges, to restore the soul and secure the future of America, requires so much more than words. It requires the most elusive of all things in a democracy – **unity. Unity*** [77].

У фрагменті промови Дж. Байдена було застосовано повторення слова *unity*. Повтор виконує функцію смислового й емоційного акценту, підкреслюючи, що саме є ключем до подолання викликів і забезпечення майбутнього країни.

64. *With unity we can do great **things**, important **things***[77].

У цьому прикладі з промови Дж. Байдена було використано повтор слова *things* у словосполученнях *great things* та *important things*. Повтор підкреслює різні аспекти значущих досягнень – їхню велич і важливість.

65. *Let me know in my heart when my days are through, **America, America, I gave my best to you.*** [77]

У промові Дж. Байдена використано повторення слова *America*, яке підсилює емоційне забарвлення висловлювання та виражає глибоку любов і відданість Батьківщині.

Порівняння:

66. *A story that **might sound like a song** that means a lot to me, it's called American Anthem*[77].

Порівняння реалізується у промові Дж. Байдена через конструкцію *might sound like a song*, у якій історія зіставляється з піснею. Такий прийом створює емоційний місток між особистим досвідом оратора та мистецьким образом, який має особливе значення (*means a lot to me*). Порівняння надає вислову більшої чуттєвості й допомагає слухачам сприйняти розповідь як щось тепле, близьке та натхненне.

67. *That America secured liberty at home and **stood once again as a beacon to the world***[77].

У промові Дж. Байдена використано порівняння у конструкції *stood once again as a beacon to the world*, де Америка уподібнюється до маяка, що світить і слугує орієнтиром для інших. Сполучник *as* прямо вказує на порівняльний характер образу.

Парцеляція:

68. *And we're here with a simple message: **Get vaccinated. Update your vac-** — your COVID vaccine* [79].

В прикладі, парцеляція, а саме, створення ефекту уривчастого мовлення, застосовується для надання промові ефекту точності, впевненості промовця у власних словах, запевнення аудиторії.

69. *Thinking not of power but of possibilities. Not of personal interest but of public good*[77].

У фрагменті промови Дж. Байдена використано парцеляцію – розділення висловлювання на кілька коротких, інтонаційно та змістово пов'язаних фрагментів.

Пролепсис:

70. *Can we repeat what happened in past winters – **more infections; more hospitalizations; more loved ones getting sick, even dying from the virus** – or we*

can have a much better winter if we use all— all of the tools we have available to us now? [79]

В цьому прикладі, автор застосовує пролепсис з метою зображення причинно-наслідкового зв'язку, того, що очікує на населення, у випадку, якщо воно буде діяти у тому ключі, що описується у промові.

Риторичні питання:

71. *Will we rise to the occasion?*

Will we master this rare and difficult hour? [Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]

В наведеному прикладі, Дж. Байденом було застосовано риторичні питання, на які він сам дає відповідь.

72. *Your family got \$3.5 million. And someday you're going to have to explain, why did you get three and a half?* [75]

В цьому випадку, Д. Трамп намагається примусити опонента пояснити чутки щодо того, що родина Байдена отримала \$3,5 млн. Політик застосовує риторичне питання з метою висловлення вербальної активної непрямої агресії та здійснення тиску на опонента: *And someday you're going to have to explain, why did you get three and a half?*

Еліпсис:

73. *We're especially fortunate here in the United States, because my administration made sure **that we have the – we're the first country in the world to have vaccines that target most common COVID strains*** [79].

Як демонструє приклад, Дж. Байден використовує еліпсис для посилення сенсу і ефекту висловлення.

Алюзія:

74. *We're in a situation now where the New England Medical Journal, one of the serious, most serious journals in the whole world said for the first time ever that the way this president has responded to this crisis has been absolutely tragic* [75].

У прикладі, Дж. Байден посилається на думку *New England Medical Journal*, наголошуючи на тому, що реакція президента на кризу пандемії була абсолютно трагічною.

Таким чином, у перебігу дослідження нами було відібрано 72 приклади використання риторичних засобів – по 36 з промов Д. Трампа та Дж.Байдена. Аналіз показав, що обидва політики активно застосовують різні прийоми, але розставляють інші акценти (табл. 2.1).

Табл. 2.1

**Результати аналізу використання риторичних засобів у промовах
Д. Трампа та Дж. Байдена**

Риторичний засіб	Д. Трамп	Дж. Байден
Метафори	11	5
Епітети	11	6
Персоніфікація	1	0
Градація	2	2
Паралелізм	2	5
Антитеза	6	3
Повторення	2	7
Порівняння	0	2
Парцеляція	0	2
Пролепис	0	1
Риторичні питання	1	1
Еліпсис	0	1
Алюзія	0	1
Разом	36	36

Як демонструє таблиця, у промовах Д. Трампа переважають емоційно-образні засоби: метафори (11), епітети (11), антитези (6), а також персоніфікація (1), які підсилюють пафос та експресію виступів. Його стиль вирізняється насиченістю та високою емоційною температурою.

Дж. Байден віддає перевагу структурно-ритмічним прийомам: паралелізм (5), повторення (7), парцеляція (2), а також уводить рідковживані у Трампа чи відсутні в нього засоби – порівняння (2), пролепсис (1), еліпсис (1), алюзія (1). Його стиль більш спрямований на логічну організацію промови та створення ефекту близькості з аудиторією.

Отже, порівняльний аналіз показав, що обидва політики активно використовують різноманітні риторичні засоби, проте їхнє застосування має різний характер і функціональне навантаження. Промови Д. Трампа вирізняються високим емоційним напруженням, насиченістю пафосом та образністю. Він частіше вдається до метафор та епітетів, що підсилюють експресивність і створюють яскраві асоціації. Характерним для Трампа є й активне використання персоніфікацій, що надають політичним концептам чи державним інституціям людських рис. Також у його виступах широко представлена градація, паралелізм, антитеза, риторичні питання, які працюють на підкреслення контрастів та наростання емоційного ефекту.

Промови Дж. Байдена, навпаки, мають більш структурований і водночас емпатійний характер. Для нього характерне активне використання повторень як засобу ритмічної організації та емоційного підсилення меседжу. Байден частіше за Трампа застосовує парцеляцію, пролепсис, еліпсис та алюзії, що додає його промовам розмовної інтонаційності, гнучкості та культурних відсилань. Подібно до Трампа, він використовує градацію, паралелізм, антитезу та риторичні питання, проте з меншою кількістю образних засобів, роблячи акцент на логічній послідовності та апеляції до спільних цінностей.

Таким чином, загальна тенденція полягає в тому, що Трамп орієнтується на емоційний вплив через яскраві образи та експресивні засоби, тоді як Байден більше зосереджений на ритмічній побудові промови, повторюваності ключових тез та створенні ефекту близькості зі слухачами.

2.2. Дослідження особливостей застосування технік переконання та засобів їх реалізації у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена

У сучасному політичному дискурсі техніки переконання відіграють ключову роль у формуванні громадської думки та мобілізації електорату. Виступи політичних лідерів, зокрема президентів США, є зразками публічної риторики, у яких поєднуються логічні аргументи, емоційні апеляції та образні мовні конструкції. Д. Трамп та Дж. Байден, як представники різних політичних платформ і комунікативних стратегій, демонструють відмінні підходи до впливу на аудиторію.

Дослідження технік переконання у політичному дискурсі доцільно здійснювати з опорою на класичну аристотелівську модель, яка передбачає три основні напрями впливу на аудиторію – етос, пафос та логос. Такий підхід дозволяє комплексно розглянути, яким чином політики формують довіру, викликають емоційний відгук і аргументують свої позиції. Отже, усі техніки переконання було розподілено за цими напрямками. Розглянемо, які техніки використовуються у промовах Д. Трампа у рамках напрямку «етос»:

Чіткі обіцянки певних дій, запевнення у позитивних результатах:

75. *Our sovereignty will be reclaimed. Our safety will be restored. The scales of justice will be rebalanced. The vicious, violent, and unfair weaponization of the Justice Department and our government will end* [80].

76. *First, I will declare a national emergency at our southern border*[80].

У промовах Д. Трампа чітко простежується техніка переконання, що ґрунтується на вираженні конкретних обіцянок та запевнень у досягненні позитивних результатів. Наприклад, у фрагменті *Our sovereignty will be reclaimed. Our safety will be restored. The scales of justice will be rebalanced. The vicious, violent, and unfair weaponization of the Justice Department and our government will end* політик послідовно перелічує очікувані зміни, використовуючи майбутній час (*will be reclaimed, will be restored, will be rebalanced, will end*), що створює відчуття невідворотності їх реалізації.

Повторювана синтаксична структура формує ритм та підсилює вплив на слухача, а використання позитивно забарвлених дієслів (*reclaimed, restored, rebalanced*) спрямовує сприйняття на образ відновлення порядку та справедливості.

У прикладі *First, I will declare a national emergency at our southern border* чітко простежується намір до конкретної дії, що посилює авторитет спікера та демонструє його готовність до рішучих кроків.

Показовим є і той факт, що в інавгураційній промові від 20.01.2025 року конструкція *I will* була використана 15 разів. Це свідчить про системне застосування техніки прямого обіцяльного висловлювання для мобілізації прихильників та формування впевненості у здатності лідера реалізувати задекларовані наміри.

Виокремлену техніку було віднесено до напрямку «етос», зважаючи на те, що чіткі обіцянки та впевнені заяви про майбутні дії формують образ рішучого, надійного та компетентного лідера. Конструкції типу *I will declare, will be reclaimed, will be restored* підкреслюють готовність діяти та зміцнюють довіру аудиторії до мовця. У прикладах спостерігається також використання пафосу – у випадках, коли обіцянки супроводжуються емоційно забарвленою лексикою (*vicious, violent, and unfair*), вони не лише підкріплюють авторитет, а й викликають емоційну реакцію, мобілізуючи прихильників через відчуття справедливості та необхідності боротьби.

Використання протиставлення поточної ситуації та тим, що політик планує досягти:

77. We have a public health system that does not deliver in times of disaster, yet more money is spent on it than any country anywhere in the world. And we have an education system that teaches our children to be ashamed of themselves — in many cases, to hate our country despite the love that we try so desperately to provide to them. All of this will change starting today, and it will change very quickly [80].

У цьому фрагменті Д. Трамп застосовує техніку переконання, побудовану на чіткому протиставленні негативної оцінки поточного стану справ і позитивної перспективи, яку він обіцяє забезпечити. Спочатку описуються суттєві недоліки існуючих систем: *public health system that does not deliver in times of disaster* та *education system that teaches our children to be ashamed of themselves*, при цьому проблеми підкріплюються деталізацією та емоційно забарвленими формулюваннями (*to hate our country despite the love that we try so desperately to provide*). Такий прийом створює у слухачів відчуття нагальної потреби у змінах.

Далі йде різкий перехід до запевнення у швидких і радикальних перетвореннях: *All of this will change starting today, and it will change very quickly*. Використання майбутнього часу та прислівника *quickly* підсилює впевненість у здатності лідера оперативно реалізувати обіцяне. Таким чином, контраст між проблемною реальністю та оптимістичним баченням майбутнього виконує функцію мобілізації аудиторії та формування довіри до спікера.

Техніку віднесено до етосу, оскільки головний акцент робиться на формуванні образу політика як компетентного та рішучого лідера, здатного швидко виправити наявні недоліки й досягти позитивних змін. Чіткі обіцянки, структуроване протиставлення теперішнього й майбутнього та впевненість у результаті підсилюють довіру до мовця. Водночас у фрагменті простежуються елементи пафосу, адже негативний опис поточної ситуації насичений емоційно забарвленою лексикою, що викликає обурення й мотивацію до змін серед слухачів.

Апеляція до мандату народу:

78. *My recent election is a mandate to completely and totally reverse a horrible betrayal and all of these many betrayals that have taken place and to give the people back their faith, their wealth, their democracy, and, indeed, their freedom*[80].

У наведеному фрагменті Д. Трамп використовує техніку переконання, що ґрунтується на апеляції до мандату, отриманого від виборців. Він інтерпретує власну перемогу як пряму вказівку народу діяти рішуче: *My recent election is a mandate to completely and totally reverse a horrible betrayal....* Формулювання *mandate* підкреслює легітимність і обов'язковість дій, які він планує реалізувати.

Далі політик конкретизує зміст цього мандату, перераховуючи цінності, які необхідно відновити: *their faith, their wealth, their democracy, and... their freedom*. Використання займенника *their* акцентує, що ці надбання належать саме народу, а не політичній еліті. Таким чином, апеляція до мандату народу виконує функцію зміцнення авторитету лідера та формування у слухачів відчуття причетності до ухвалюваних рішень.

Техніку віднесено до етосу, оскільки апеляція до мандату виборців підкреслює легітимність і моральне право політика діяти від імені народу, що зміцнює його авторитет і довіру до нього як до лідера. Конкретизація відновлюваних цінностей та наголос на їх належності громадянам формують образ захисника інтересів нації. Водночас у промові наявні елементи пафосу, адже емоційно забарвлені вислови (*horrible betrayal*, перелік значущих цінностей) викликають у слухачів почуття обурення, гордості та прагнення підтримати задекларовані зміни.

Апеляція до особистого досвіду:

79. *Over the past eight years, I have been tested and challenged more than any president in our 250-year history, and I've learned a lot along the way*[80].

У цьому прикладі Д. Трамп застосовує техніку переконання через апеляцію до власного досвіду на посаді президента. Фраза *I have been tested and challenged more than any president in our 250-year history* створює образ політика, який пройшов через унікальні випробування, що підсилює його авторитет та викликає довіру аудиторії. Додаткове твердження *I've learned a lot along the way* демонструє особистісне зростання та набуття компетенцій, необхідних для подальшого ефективного управління. Така апеляція формує у

слухачів враження, що спікер має не лише формальний мандат, а й реальні навички та досвід, здобути в результаті подолання труднощів.

Техніку віднесено до етосу, оскільки головний акцент зроблено на формуванні образу досвідченого та загартованого лідера, який здобув унікальні знання та компетенції завдяки особистим випробуванням. Така апеляція підсилює довіру та сприйняття мовця як авторитетної фігури. Водночас у висловлюванні простежуються елементи пафосу, адже підкреслення масштабності труднощів і власної здатності їх подолати викликає у слухачів емоції поваги, співпереживання та впевненості у подальшій ефективності лідера.

Апеляція до спільної боротьби та створення образу спільного ворога:

80. *The journey to reclaim our republic has not been an easy one — that, I can tell you. Those who wish to stop our cause have tried to take my freedom and, indeed, to take my life*[80].

У цьому прикладі Д. Трамп використовує техніку переконання, що поєднує апеляцію до колективної боротьби та формування образу спільного ворога. Фраза *The journey to reclaim our republic has not been an easy one* окреслює політичну діяльність як спільний шлях, сповнений труднощів, що об'єднує лідера та його прихильників.

Техніку віднесено до етосу, адже підкреслення особистої участі у спільній боротьбі та готовності жертвувати заради спільної мети зміцнює образ лідера, відданого інтересам своєї аудиторії. Такий підхід формує відчуття єдності між політиком і його прихильниками. Водночас наявні виразні елементи пафосу, оскільки драматичне підкреслення загроз особистій свободі та життю (*take my freedom, take my life*) викликає у слухачів емоції обурення, солідарності та готовності підтримати боротьбу проти спільного ворога.

Апеляція до свого морального обов'язку:

81. *As commander in chief, I have no higher responsibility than to defend our country from threats and invasions, and that is exactly what I am going to do. We will do it at a level that nobody has ever seen before* [80].

У цьому прикладі Д. Трамп використовує техніку переконання, побудовану на апеляції до свого морального обов'язку як глави держави. Формулювання *As commander in chief, I have no higher responsibility than to defend our country* підкреслює, що захист країни є найвищим пріоритетом і невід'ємною частиною його президентської місії.

Техніку віднесено до етосу, оскільки вона спирається на авторитет та моральний обов'язок мовця як президента і головнокомандувача. Елемент пафосу проявляється у використанні перебільшення для підсилення враження та мобілізації аудиторії.

Розглянемо, які техніки переконання використовує Д. Трамп у рамках напрямку «пафос»:

Драматизація особистого досвіду та утворення образу самовідданого героя:

82. *Just a few months ago, in a beautiful Pennsylvania field, an assassin's bullet ripped through my ear. But I felt then and believe even more so now that my life was saved for a reason. I was saved by God to make America great again* [80].

У цьому прикладі Д. Трамп застосовує техніку переконання, засновану на драматизації особистих подій і створенні героїчного образу. Опис замаху (*an assassin's bullet ripped through my ear*) подається з використанням емоційно насиченої лексики, що візуалізує небезпеку та підсилює драматизм ситуації.

Далі спікер інтерпретує пережите як прояв вищого призначення: *I was saved by God to make America great again*. Це поєднує релігійну апеляцію з політичним меседжем, створюючи образ лідера, який вижив не випадково, а для виконання важливої місії. Такий прийом зміцнює емоційний зв'язок із аудиторією та підкреслює самовідданість спікера обраній справі.

Техніку віднесено до пафосу, оскільки основний вплив здійснюється через сильний емоційний заряд, створений драматичним описом замаху та апеляцією до вищого призначення. Деталізований і візуально насичений опис події викликає співпереживання, шок та захоплення, а релігійний компонент (*I was saved by God*) надає історії сакрального змісту, підсилюючи образ самовідданого героя, який вижив заради виконання важливої місії.

Апеляція до єдності як засобу переконання:

У багатьох випадках, Д. Трамп апелює до єдності народу, переконуючи його у спільному майбутньому успіху. Слід зазначити, що словосполучення "*We will*" зустрічається 46 разів тільки в інавгураційній промові Д. Трампа від 20.01.2025. Подібний анафоричний повтор в поєднанні з вживанням паралельних конструкцій зустрічається неодноразово і в інших промовах:

83. *We will bring back our jobs. We will bring back our borders. We will bring back our wealth. And we will bring back our dreams* [74].

Говорячи про залученість американських громадян в управління країною, Трамп в якості протиставлення озвучує існуючі раніше проблеми. Так, в мові неодноразово використовується епіфора в поєднанні з синтаксичним паралелізмом:

84. *"Their victories have not been your victories. Their triumphs have not been your triumphs"*[74].

Крім цього, для більшого ступеня переконання, політик використовує контрастні зіставлення минулого та майбутнього засобами таких видів повтору і паралелізму:

- анадиплосис: *"Everyone is listening to you now. You came by the tens of millions..."*[74].
- рамкова конструкція: *"The forgotten men and women of our country will be forgotten no longer"*[74].
- хіазм: *"What truly matters is not which party controls our government, but whether our government is controlled by the people"*[74].

Техніку віднесено до пафосу, оскільки вона головним чином апелює до почуття єдності, гордості та спільного майбутнього. Елемент етосу проявляється в ототожненні себе з аудиторією та підкресленні ролі народу як джерела влади.

Апеляція до образу сильної національності:

85. *America will start winning again, winning like never before* [74].

У цьому прикладі Д. Трамп використовує техніку переконання, спрямовану на формування образу сильної та успішної держави. Фраза *America will start winning again, winning like never before* підкреслює ідею відновлення переможних позицій країни на світовій арені.

Цю техніку віднесено до пафосу, оскільки вона апелює до емоційної складової патріотизму та гордості за країну. Спікер створює образ національної сили й переможності, що надихає слухачів на підтримку його бачення.

Апеляція до захищеності країни:

86. *We are protected and we will always be protected. We will be protected by the great men and women of our military and law enforcement. And most importantly, we will be protected by God* [74].

У наведеному прикладі Д. Трамп застосовує техніку переконання, спрямовану на формування відчуття безпеки та впевненості у захищеності держави. Фрази *We are protected and we will always be protected* та *We will be protected by the great men and women of our military and law enforcement* підкреслюють непорушність оборонних механізмів країни.

Техніку віднесено переважно до пафосу, оскільки основний вплив спрямований на емоції – відчуття безпеки, єдності та національної гордості. Водночас простежуються елементи етосу через підкріплення цих емоцій авторитетними джерелами захисту – армією, правоохоронцями та вірою в Бога.

Апеляція до обов'язків громадян:

87. *We **must** protect our borders from the ravages of other countries making our products, stealing our companies and destroying our jobs* [74].

88. *Now more than ever, we **must** unify around our shared values and rise above the partisan rancor, and forge our common destiny*[74].

У наведених прикладах Д. Трамп застосовує техніку переконання, що апелює до громадянського обов'язку як до моральної та патріотичної норми. Використання модального дієслова *must* створює відчуття невідкладності та безальтернативності завдання, а перелік загроз (*making our products, stealing our companies, destroying our jobs*) конкретизує причини для мобілізації.

У наведених прикладах, основний ефект досягається через пафос, оскільки техніка апелює до емоцій – почуття патріотизму, відповідальності та обурення загрозами. Водночас присутній компонент етосу, оскільки меседж підкріплюється моральними нормами та авторитетом лідера, який закликає до спільної дії.

Проаналізуємо також техніки переконання, застосовані Д. Трампом у напрямку «логос»:

Апеляція до офіційних повноважень:

89. *Under the orders I sign today, we will also be designating the cartels as foreign terrorist organizations* [80].

У цьому прикладі Д. Трамп застосовує техніку переконання через апеляцію до власних офіційних повноважень як президента. Формулювання *Under the orders I sign today* підкреслює, що ініціатива ґрунтується на його законному праві ухвалювати рішення від імені держави. Подальша конкретизація дії – *designating the cartels as foreign terrorist organizations* – надає висловлюванню вагомості та демонструє використання владних інструментів для досягнення цілей безпеки. Такий прийом зміцнює авторитет спікера, створює образ рішучого лідера та формує у слухачів впевненість у дієвості його рішень.

Техніку віднесено до логосу, оскільки вона ґрунтується на логічному поясненні конкретної офіційної дії та її наслідків. Формулювання *Under the*

orders I sign today... підкреслює правову основу рішення, а конкретизація дії (*designating the cartels as foreign terrorist organizations*) створює раціональний, обґрунтований аргумент. Елементи етосу частково присутні, оскільки згадується законний авторитет мовця, але вони виконують допоміжну функцію.

Розглянемо також техніки переконання у промовах Дж. Байдена у напрямку «етос»:

Особиста гарантія та обіцянки:

90. *I guarantee you it'll help you stand up a little straighter, feel a little braver, knowing that the things you joked about and even took for granted can be your secret weapons for your future* [79].

91. *If we do that, I guarantee we will not failed. We have never, ever, ever, ever failed in America when we've acted together*[77].

92. *And I promise you I will fight for those who did not support me as for those who did*[77].

93. *Look, I understand that many of my fellow Americans view the future with fear and trepidation. I understand they worry about their jobs. I understand like their dad they lay in bed at night staring at the ceiling thinking: 'Can I keep my healthcare? Can I pay my mortgage?' Thinking about their families, about what comes next. I promise you, I get it*[77].

У наведених прикладах Дж. Байден використовує техніку переконання, засновану на особистих гарантіях та обіцянках, що спрямовані на формування довіри між спікером та аудиторією. У висловлюванні *I guarantee you it'll help you stand up a little straighter, feel a little braver* модальність особистої впевненості передається через дієслово *guarantee*, яке надає твердженню характер безумовної запевненості у позитивному результаті. Подібна структура використовується й у фразі *I guarantee we will not fail*, де повтор займенника *we* підкреслює спільну відповідальність і командний характер зусиль.

Обіцянка *I promise you I will fight for those who did not support me as for those who did* є прикладом апеляції до інклюзивності та єдності, підкріпленої особистим зобов'язанням діяти в інтересах усіх громадян. В останньому прикладі (*I promise you, I get it*) Байден поєднує обіцянку з емпатією, демонструючи, що він розуміє особисті переживання людей. Така комбінація емоційної близькості та зобов'язання підсилює довіру аудиторії та формує образ лідера, який не лише обіцяє діяти, а й розуміє реальні проблеми своїх співгромадян.

Таким чином, використання особистих гарантій (*I guarantee, I promise*) є важливим інструментом риторики Байдена, що поєднує впевненість у власних діях з акцентом на підтримку та розуміння потреб населення.

Основний ефект цієї техніки базується на етосі, адже вона будує образ надійного та морального лідера, який бере на себе зобов'язання. Водночас наявні виразні елементи пафосу, оскільки політик апелює до почуттів громадян через емпатію й згадку особистих турбот, що робить звернення теплішим і ближчим до слухачів.

Апеляція до обов'язків громадян:

94. *You **should** check it out* [79].

95. *And now, a rise in political extremism, white supremacy, domestic terrorism that we **must** confront and we will defeat*[77].

96. *We **must** end this uncivil war that pits red against blue, rural versus urban, conservative versus liberal*[77].

97. *We **can** see each other not as adversaries but as neighbors* [77].

У цих прикладах Дж. Байден застосовує техніку переконання, що апелює до громадянської відповідальності та необхідності активних дій з боку кожного. У висловлюванні *You should check it out* використовується модальне дієслово *should*, яке м'яко зобов'язує та закликає аудиторію до конкретної дії. Фраза *we must confront and we will defeat* у прикладі про зростання політичного екстремізму, білого супремасизму та внутрішнього тероризму поєднує модальне дієслово *must* (категоричність, обов'язковість)

та форму майбутнього часу *will* (впевненість у результаті). Вислів *We must end this uncivil war that pits red against blue* містить сильний заклик до припинення політичної та ідеологічної ворожнечі, де *must* знову підкреслює невідкладність дії. Останній приклад *We can see each other not as adversaries but as neighbors* змінює акцент з обов'язку на можливість через модальне дієслово *can*, яке закликає аудиторію усвідомити потенціал для співпраці й єднання.

Таким чином, Байден варіює інтенсивність закликів – від м'яких рекомендацій (*should*) до категоричних вимог (*must*) та мотивувальних можливостей (*can*), створюючи багаторівневу систему апеляції до громадянського обов'язку.

У цій техніці домінує етос, адже Байден формує образ морального авторитету, який закликає до дії в інтересах країни. Однак елементи пафосу значно підсилюють ефект, адже емоційно забарвлена лексика та контрастні образи допомагають глибше вплинути на аудиторію, викликаючи відчуття нагальності та потреби в єдності.

Техніка підсилення достовірності та авторитетності висловлювання через вставні конструкції:

98. *But the truth is, not enough people are getting it* [79].

У реченні застосовано таку вставну конструкцію, як *But the truth is*, яку застосовано з метою підвищення довіри слухачів до промовця.

У цьому випадку, домінує етос, оскільки вставна конструкція слугує сигналом відвертості та чесності, посилюючи довіру до промовця. Водночас присутній елемент логосу, адже вона вводить фактологічне твердження, яке апелює до раціонального сприйняття.

Звертання до власного досвіду, затвердження власних знань:

99. *I know speaking of unity can sound to some like a foolish fantasy these days. I know the forces that divide us are deep and they are real. But I also know they are not new*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден використовує техніку переконання, що базується на демонстрації особистої поінформованості та обізнаності у темі.

У прикладі домінує етос, оскільки повтор *I know* слугує маркером особистої впевненості та досвіду, що підвищує довіру до промовця. Додатково присутній елемент логосу через логічне структурування тверджень і вказівку на історичну тяглість проблем.

Апеляція до спільної ідентичності:

100. *My fellow Americans, we have to be different than this. We have to be better than this and I believe America is so much better than this*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден використовує техніку переконання, що ґрунтується на підкресленні спільної національної належності та цінностей. Звертання *My fellow Americans* створює ефект безпосереднього особистого контакту з аудиторією та підсилює відчуття єдності.

Основний вплив – етос через підкреслення спільної національної ідентичності, підсилений пафосом для емоційної мобілізації слухачів.

Апеляція до цінностей:

101. *And each of us has a duty and a responsibility as citizens as Americans and especially as leaders. Leaders who are pledged to honour our Constitution to protect our nation. To defend the truth and defeat the lies*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден застосовує техніку переконання, що ґрунтується на підкресленні фундаментальних цінностей та моральних обов'язків громадян. Фраза *each of us has a duty and a responsibility as citizens, as Americans and especially as leaders* окреслює спільну для всіх моральну основу, а також виділяє особливу роль тих, хто має лідерські позиції.

У цьому прикладі техніку віднесено до етосу, оскільки вона апелює до моральних засад і спільних цінностей суспільства, підкреслюючи обов'язок діяти відповідально та чесно, що підсилює авторитет промовця та його етичну позицію.

Розглянемо, які техніки використовуються у рамках напрямку «пафос» у промовах Дж. Байдена:

Використання прямого заклику до дій:

102. *Go to Vaccines.gov* [79].

103. *Get the shot. Get 5, 10, 20 dollars off at your drugstore or grocery purchase next — or grocery purchase next time, at the time you get the shot* [79].

104. *And so today at this time in this place, let's start afresh, all of us. Let's begin to listen to one another again, hear one another, see one another. Show respect to one another*[77].

У цих прикладах Дж. Байден застосовує техніку переконання, що ґрунтується на прямому спонуканні аудиторії до виконання конкретних дій. У висловлюваннях *Go to Vaccines.gov* та *Get the shot* використано імперативну форму дієслова, яка передає наказ чи інструкцію, спонукаючи слухачів до негайного виконання заклику. Такий підхід створює чіткий, недвозначний меседж, який легко запам'ятовується та не потребує додаткових пояснень. У прикладі *let's start afresh, all of us. Let's begin to listen to one another again, hear one another, see one another. Show respect to one another* імперативні конструкції (*let's, show*) поєднані з інклюзивним займенником *us*, що формує відчуття спільності та колективної відповідальності за результат. Повтор дієслівних форм підсилює ритмічність і мотиваційний ефект.

У наведених прикладах переважає пафос, оскільки головний акцент зроблено на емоційно забарвленому, ритмічному заклику до спільних дій. Елементи етосу підтримують цей ефект, закріплюючи за спікером образ авторитетного лідера, який вміє мобілізувати суспільство на досягнення спільних цілей.

Апеляція до єдності як засобу переконання:

105. *We can see each other not as adversaries but as neighbours. We can treat each other with dignity and respect. We can join forces, stop the shouting and lower the temperature*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден застосовує техніку переконання, спрямовану на консолідацію суспільства шляхом підкреслення спільних

цінностей та можливостей співпраці. Повтор модальної конструкції *We can* створює ритмічність і підсилює меседж про потенціал об'єднаних дій.

У прикладі домінує пафос, оскільки емоційний заклик до єдності підкріплюється оптимістичною модальністю *can* і образами співпраці. Додатково присутній етос, адже інклюзивна мова сприяє ідентифікації аудиторії з промовцем та підсилює його авторитет.

Висловлення непохитності та категоричності:

106. *And here we stand just days after a riotous mob thought they could use violence to silence the will of the people, to stop the work of our democracy, to drive us from this sacred ground. It did not happen, it will never happen, not today, not tomorrow, not ever. Not ever*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден застосовує техніку переконання, спрямовану на демонстрацію рішучості та незламності перед обличчям загроз. Опис подій (*a riotous mob thought they could use violence to silence the will of the people*) задає контекст небезпеки, яка, однак, була подолана.

Основний вплив у прикладі – пафос, що мобілізує емоції через образи та ритмічний повтор, доповнений етосом, який підкріплює довіру до промовця як захисника демократії.

Важливу частину промов Дж. Байдена становлять техніки переконання напрямку «логос»:

Апеляція до раціональності:

107. *Politics doesn't have to be a raging fire destroying everything in its path. Every disagreement doesn't have to be a cause for total war and we must reject the culture in which facts themselves are manipulated and even manufactured*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден використовує техніку переконання, спрямовану на пробудження у слухачів логічного та зваженого підходу до оцінки політичної реальності. Метафори *a raging fire destroying everything in its path* та *a cause for total war* ілюструють емоційно загострене сприйняття політики, яке, за словами промовця, не є необхідним.

Заклик *we must reject the culture in which facts themselves are manipulated and even manufactured* апелює до базового принципу раціональності – опори на об’єктивну інформацію. Використання модального дієслова *must* надає твердженню категоричності та підкреслює, що відмова від маніпуляцій фактами є моральним та логічним обов’язком суспільства.

Основний апеляційний засіб у цьому випадку – логос, підсилений візуальними метафорами для кращого сприйняття та переконливості.

Використання технік «питання – відповідь»:

108. *What are the common objects we as Americans love, that define us as Americans? I think we know. Opportunity, security, liberty, dignity, respect, honour, and yes, the truth*[77].

У цьому прикладі Дж. Байден застосовує техніку переконання, побудовану за принципом *питання – відповідь*. Початкове риторичне запитання *What are the common objects we as Americans love, that define us as Americans?* спонукає аудиторію замислитися над спільними цінностями, створюючи ефект залучення до діалогу. Такий прийом дозволяє спочатку викликати інтерес і створити інтригу, а потім надати завершене, емоційно й ідеологічно забарвлене пояснення, що підсилює переконання аудиторії.

У цьому прикладі техніку віднесено до логосу, оскільки вона базується на раціональній побудові аргументу через риторичне запитання та логічно структуровану відповідь, що апелює до загальновизнаних цінностей і створює послідовний ланцюг міркувань.

Проведений аналіз виявив низку спільних рис у риторичних стратегіях обох політичних лідерів. Трамп послідовно апелює до емоційної сфери аудиторії, використовуючи пафос як провідний інструмент впливу. Його промови насичені яскравими образами, гіперболами, обіцянками перемог і безпеки, що формують сильний емоційний зв’язок зі слухачами. При цьому пафос часто поєднується з елементами етосу – через підкреслення власної ролі як лідера та морального обов’язку – і логосу, коли наведені аргументи чи приклади підкріплюють емоційні заклики. Такий підхід дозволяє Трампу

поєднувати харизматичний вплив із точковими раціональними обґрунтуваннями.

Байден, навпаки, у більшості випадків спирається на техніки, що належать до етосу, підкреслюючи власну моральну позицію, чесність, інклюзивність та готовність діяти в інтересах усіх громадян. Його риторика значною мірою ґрунтується на закликах до спільних цінностей, єдності та громадянської відповідальності. Пафос у його виступах використовується у меншій мірі, переважно для емоційного підсилення ключових тез. Окремо простежуються елементи логосу – заклики до раціональності, аргументовані висловлювання, апеляції до фактів і логічних висновків, що додають промовам зваженості та інтелектуальної переконливості.

Таким чином, хоча обидва політики користуються схожим набором риторичних технік, відмінності у їхньому застосуванні зумовлені різними стилями політичної комунікації: орієнтацією Д. Трампа на мобілізацію через емоційний вплив та демонстрацію сили і рішучості, та орієнтацією Дж. Байдена на побудову довіри, діалогу й морально-ціннісної єдності.

2.3 Роль риторичних засобів та технік переконання у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена

У політичному дискурсі риторичні засоби та техніки переконання виконують ключову функцію – вони надають промові емоційної виразності, допомагають формувати образ мовця та впливають на сприйняття слухачами. Першим кроком, розглянемо функції риторичних засобів у промовах політиків, серед яких можна виокремити:

1) емоційне підсилення меседжу, реалізоване засобами таких стилістичних тропів та фігур, як: метафори (*araging fire destroying everything in its path*), гіперболи (*never ever*), епітети (*riotous mob*), окличні речення, емоційні повтори;

2) створення образу лідера: самопрезентація від першої особи (*I will fight, I promise*), посилення на власний досвід (*I know the forces that divide us*), титули й епітети на власну адресу, використання високого стилю та урочистої лексики;

3) підвищення довіри, реалізоване такими засобами, як: вставні конструкції (*The truth is...*), прямі звертання до аудиторії (*My fellow Americans*), визнання проблем, щирі зізнання (*I know speaking of unity can sound...*);

4) формування відчуття єдності, реалізоване такими засобами: інклюзивні займенники (*we, us, our*), анафора з *we can / we must*, символічні образи (*neighbors, fellow citizens*), синтаксичний паралелізм;

5) мобілізація дій, реалізована таким засобами: імперативи (*Go to Vaccines.gov; Get the shot*), закличні гасла, риторичні вигуки, повтори наказових форм, градація закликів (*join forces, stop the shouting*);

6) створення чіткої структури та ритму промови з такими засобами, як: анафора (*We must... We must...*), епіфора, паралелізм (*see one another, hear one another, show respect*), тріади, ритмічне чергування коротких і довгих речень;

7) зниження або підвищення напруги такими засобами, як: антитеза (*not as adversaries but as neighbours*), чергування конфліктних та примирливих образів, зміна темпу мовлення через синтаксис (короткі рубані фрази або розгорнуті описові);

8) візуалізація ідей такими засобами, як: метафори (*forge our common destiny*), порівняння (*like a foolish fantasy*), символи (*sacred ground*), конкретизовані образи (*making our products, stealing our companies*);

9) підкреслення логічності та правдивості тверджень, реалізоване такими засобами, як: конструкції з *must/mustnot*, логічні переліки причин або загроз, посилення на факти чи офіційні джерела, вставні вирази, що вказують на достовірність (*The truth is...*);

10) контрастування позицій, реалізоване такими засобами, як: антитези (*politics doesn't have to bear a raging fire... every disagreement doesn't have to be a cause for total war*), протиставні сполучники (*but, yet*), паралельні конструкції з протилежним значенням;

11) підвищення впізнаваності меседжу, реалізоване такими засобами, як: повтор ключових гасел, слоганів, рефрени, ритмічне чергування однакових синтаксичних конструкцій, алітерація та асонанс;

12) моральне обґрунтування, реалізоване такими засобами, як: апеляції до цінностей (*duty, honour, truth*), сакралізація понять (*sacred ground*), використання термінів з моральним забарвленням (*defend, protect, defeat lies*);

13) формування атмосфери довіри та безпеки, реалізоване такими засобами, як: лагідна лексика, позитивна модальність (*we can, we will*), теплі епітети (*fellow Americans, neighbours*), звертання з інклюзивними займенниками;

14) легітимація політичних дій, реалізоване засобами посилення на конституцію та закони (*pledged to honour our Constitution*), офіційних термінів (*mandate, protect our nation*), історичних алюзій.

У промовах Дональда Трампа риторичні засоби використовуються як інструмент мобілізації електорату. У мовленні політика часто застосовуються яскраві метафори (*drain the swamp, clip the wings of the American eagle*) та емоційно забарвлені епітети (*vicious, violent, and unfair*). Такі образи створюють атмосферу протистояння, чітко окреслюють «своїх» і «чужих» та посилюють відчуття нагальності дій. Повтори (*We will win, win, win*) та анафори посилюють ритмічність промови і сприяють кращому запам'ятовуванню ключових тез.

Дж. Байден, навпаки, використовує риторичні засоби для створення інклюзивного, примирливого тону. У його промовах часто трапляються метафори єдності та відновлення (*restore the soul of America, the guardrail of our democracy*), алюзії на історичні події та символи (*on this hallowed ground*),

епітети з позитивним забарвленням (*precious gift, noble idea*). Байден широко застосовує паралелізм та повтори для підкреслення основних меседжів (*Unity. Unity.*), формуючи відчуття гармонії та спільної мети.

Порівняльний аналіз показує, що у Д. Трампа риторичні засоби працюють передусім на емоційне загострення, поляризацію та мобілізацію, тоді як у Дж. Байдена – на зміцнення почуття національної єдності, спадкоємності та оптимізму. Обидва лідери активно користуються метафорами та епітетами, але з різними прагматичними цілями: Трамп спрямовує емоцію на боротьбу з «ворогом», Байден – на об'єднання «своїх».

Розглянемо також функції технік переконання у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена. У попередньому розділі зазначено, що техніки переконання базуються на трьох класичних напрямках: етос (довіра до мовця), пафос (емоційний вплив) та логос (логічна аргументація). Аналіз промов Д. Трампа показує, що він послідовно поєднує прийоми з усіх трьох риторичних напрямів – етосу, пафосу та логосу, – проте домінує саме пафос, підкріплений елементами етосу й логосу для підсилення впливу. Техніки в межах етосу виконують функцію створення образу надійного та авторитетного лідера, який заслуговує на довіру:

- чіткі обіцянки певних дій, запевнення у позитивних результатах – формують відчуття впевненості у спроможності політика виконати заявлене;
- використання протиставлення поточної ситуації та тим, що політик планує досягти – створює контраст між «негараздами тепер» та «успіхом у майбутньому», посилюючи довіру до запропонованих змін;
- апеляція до мандату народу – легітимізує власні дії як виконання волі більшості;
- апеляція до особистого досвіду – підкреслює особисту обізнаність і компетентність;

- апеляція до спільної боротьби та створення образу спільного ворога – зміцнює солідарність з аудиторією, об'єднуючи її проти зовнішньої чи внутрішньої загрози;
- апеляція до свого морального обов'язку – позиціонує дії політика як морально виправдані та необхідні.

Техніки в межах пафосу у Д. Трампа мають роль емоційного мобілізатора аудиторії, створюючи відчуття терміновості, гордості чи обурення:

- драматизація особистого досвіду та утворення образу самовідданого героя – підсилює особисту харизму та викликає співпереживання;
- апеляція до єдності як засобу переконання – мотивує об'єднатися заради спільної мети;
- апеляція до образу сильної національності – пробуджує патріотизм і почуття гордості за країну;
- апеляція до захищеності країни — викликає емоцію страху перед загрозою та бажання підтримати захисні заходи.
- апеляція до обов'язків громадян – надає слухачам відчуття причетності до захисту країни та виконання патріотичного обов'язку.

Техніка у межах логосу у Д. Трампа переважно виконує підкріплюючу функцію для емоційних тез:

- апеляція до офіційних повноважень – створює раціональне обґрунтування правомірності дій і рішень, спираючись на законні підстави та інституційний статус.

Щодо риторики Дж. Байдена, переважаючим є етос, який він використовує для формування образу морального, чесного й об'єднуючого лідера, доповнюючи його помірним пафосом і логічними аргументами.

Техніки в межах етосу у Дж. Байдена працюють на утвердження морального авторитету та взаємної довіри:

- особиста гарантія та обіцянки – створюють відчуття щирості та готовності нести відповідальність за власні слова;

- апеляція до обов'язків громадян – підкреслює колективну відповідальність за майбутнє країни;
- техніка підсилення достовірності та авторитетності висловлювання через вставні конструкції – формує ефект відвертості та чесності у спілкуванні;
- звертання до власного досвіду, затвердження власних знань – демонструє особисту поінформованість і глибоке розуміння проблеми;
- апеляція до спільної ідентичності – підсилює відчуття єдності на основі національної приналежності та спільних цінностей;
- апеляція до цінностей – нагадує про фундаментальні моральні принципи, що повинні визначати поведінку громадян і лідерів.

Техніки в межах пафосу у Дж. Байдена відіграють роль емоційного стимулу, але менш агресивного, ніж у Д. Трампа:

- використання прямого заклику до дій – мотивує до конкретних кроків, створюючи відчуття нагальності;
- апеляція до єдності як засобу переконання – формує атмосферу співпраці й взаємоповаги;
- висловлення непохитності та категоричності – демонструє рішучість у відстоюванні демократичних цінностей.

Техніки у межах логосу у Дж. Байдена спрямовані на раціональне переконання та аргументованість:

- апеляція до раціональності – спонукає мислити зважено та уникати емоційних крайнощів у політичних оцінках;
- використання технік «питання – відповідь» – залучає аудиторію до діалогу, поєднуючи інтерес і логічне завершення думки.

Отже, Д. Трамп у своїх промовах активно використовує пафос, створюючи образ лідера, який веде боротьбу проти внутрішніх і зовнішніх загроз. Він часто апелює до особистих досягнень (*My recent election is a mandate to completely and totally reverse a horrible betrayal*),

підсилює меседж емоційними повтореннями (*never, ever, ever, ever failed*), окреслює ворога через негативні оцінки (*China virus, record inflation*) та формулює прямі мобілізаційні заклики (*We can't let this happen*). Етос у Д. Трампа підкріплюється згадками про власний досвід і готовність діяти рішуче, логос – фактами або обіцянками, які підтверджують його політичний курс.

Дж. Байден використовує більш збалансовану комбінацію етосу, пафосу та логосу. Він часто апелює до спільних цінностей (*we are one nation, a cause of democracy*), створює емоційний зв'язок через емпатичні звернення (*My fellow Americans, we have to be better than this*), а також аргументує свої позиції через історичні приклади та логічні обґрунтування (*democracy has prevailed*). Байден підсилює етос, позиціонуючи себе як лідера, що захищає Конституцію (*to defend the truth and defeat the lies*), а логос – через посилення на необхідність колективних дій для вирішення проблем.

Порівняння свідчить, що Д. Трамп робить акцент на емоційній мобілізації та створенні відчуття боротьби, тоді як Дж. Байден прагне переконувати через моральні аргументи, апеляцію до єдності та логічне обґрунтування своїх позицій. У результаті техніки переконання у промовах обох політиків відображають не лише їхні індивідуальні стилі, але й відмінні стратегії політичної комунікації: конфронтаційна і мобілізаційна модель у Д. Трампа проти примирливої та інтеграційної моделі у Дж. Байдена.

Дослідження риторичних засобів і технік переконання у промовах Д. Трампа та Дж. Байдена виявило, що вони виконують подібні функції – формування позитивного іміджу промовця, зміцнення довіри аудиторії, консолідація суспільства навколо спільних цінностей, стимулювання до дії та підкріплення основних аргументів. Однак добір конкретних засобів і технік зумовлений політичним образом кожного лідера, їхніми комунікативними стратегіями та цільовою аудиторією.

Д. Трамп надає перевагу технікам переконання, побудованим на пафосі, поєднуючи їх з елементами етосу та логосу. Його риторика насичена емоційними закличками, драматизацією подій, образами загроз і ворогів, чіткими обіцянками та протиставленням «теперішнього» і «бажаного» стану. Використані стилістичні засоби – повтори, метафори, гіперболи, паралелізми – підсилюють емоційний ефект та мобілізують прихильників.

Дж. Байден, навпаки, будує свою аргументацію переважно на етосі, приділяючи увагу морально-ціннісним аспектам, апеляції до спільної ідентичності та громадянського обов'язку. Логос у його промовах проявляється через заклики до раціональності, риторичні питання, логічно структуровані аргументи та конкретні інструкції для дій. Пафос використовується як додатковий засіб для емоційного підсилення ключових меседжів. Таким чином, риторичні засоби й техніки переконання у промовах обох політиків виконують схожі комунікативні функції, але відрізняються за способом реалізації: Трамп тяжіє до емоційної та образної мобілізації, тоді як Байден – до етичної та логічної аргументації.

Висновки до Розділу 2

У другому розділі здійснено практичний аналіз застосування риторичних засобів та лінгвістичних технік переконання політичного дискурсу (на матеріалі промов Д. Трампа та Дж. Байдена). Аналіз промов Д. Трампа та Дж. Байдена показав, що обидва політики активно використовують риторичні засоби та техніки переконання, проте їхні підходи істотно різняться, відображаючи відмінності у політичних образах, комунікативних стратегіях та цільовій аудиторії. Було виявлено, що риторичні засоби в обох промовців виконують схожі функції – формують емоційний вплив, підсилюють аргументи, створюють образ лідера, консолідують аудиторію та сприяють запам'ятовуванню ключових меседжів. Проте Д. Трамп надає перевагу експресивним і контрастним засобам

(гіперболи, метафори загроз, повтори, антитези), тоді як Дж. Байден частіше звертається до інклюзивної та морально забарвленої лексики, використовуючи риторичні питання, паралелізми та апеляцію до цінностей.

Дослідження технік переконання показало, що Д. Трамп тяжіє до пафосу, поєднуючи його з елементами етосу та логосу, тоді як Дж. Байден будує аргументацію переважно на етосі з активним використанням логосу та обмеженим застосуванням пафосу. Для Д. Трампа характерні техніки мобілізації через образ ворога, протиставлення теперішнього стану і бажаного майбутнього, а також емоційне загострення. Дж. Байден натомість зосереджується на апеляції до спільної ідентичності, громадянського обов'язку, цінностей та раціональності.

Також, було визначено, що риторичні засоби й техніки переконання у промовах обох політиків виконують подібні комунікативні функції, але реалізуються різними шляхами. Так, Д. Трамп прагне створити сильний емоційний імпульс і мобілізувати прихильників через драматизацію та чіткі обіцянки, тоді як Дж. Байден націлений на зміцнення довіри, формування морального консенсусу та логічне обґрунтування своїх позицій.

Отже, риторичний стиль кожного політика відображає його політичний образ. Так, Д. Трамп – емоційний мобілізатор, який використовує образність і конфронтаційність для згуртування прихильників; Дж. Байден – поміркований об'єднувач, який апелює до моральних принципів і логічних аргументів для досягнення суспільної згоди.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У ході проведеного дослідження ми дійшли таких висновків:

Застосування риторичних засобів та лінгвістичних технік переконання у політичному дискурсі Д. Трампа та Дж. Байдена розглянуто як особливу форму інституційної комунікації, що поєднує мовні, когнітивні, соціокультурні та риторичні аспекти. Головна мета такого політичного дискурсу полягає у впливі на свідомість адресата – формуванні та модифікації політичних переконань, мобілізації на дію, легітимації влади та підтримці іміджу політика.

Сучасний політичний дискурс виходить за межі суто мовної взаємодії, охоплюючи соціальні ролі, ідеологічні конструкції, ситуаційний контекст і комунікативні стратегії. Жанрова структура політичного дискурсу є гнучкою й динамічною, пристосованою до змін соціального середовища та розвитку медіатехнологій. Риторичні засоби – тропи (метафора, гіпербола, метонімія тощо) і стилістичні фігури (анафора, антитеза, риторичні запитання, паралелізм) – це інструменти, що підсилюють виразність і персуазивність політичного мовлення. Їхня функція полягає у створенні емоційного впливу, структуруванні інформації, підвищенні запам'ятовуваності ключових меседжів і побудові позитивного політичного іміджу.

Техніки переконання, що реалізуються через етос (авторитет і моральність мовця), логос (раціональні аргументи) та пафос (емоційний вплив), класифіковано на логічно-аргументаційні, емоційно-психологічні, маніпулятивні та риторичні. Ефективність їх застосування залежить від статусу мовця, контексту виступу, очікувань аудиторії та цілей комунікації.

Порівняльне дослідження показало, що обидва політики активно застосовують риторичні засоби для формування емоційного впливу, посилення аргументації, створення переконливого образу лідера, консолідації аудиторії та забезпечення запам'ятовуваності ключових меседжів. Водночас спостерігаються помітні стилістичні розбіжності,

оскільки Д. Трамп віддає перевагу експресивним і контрастним засобам, зокрема гіперболам, метафорам загроз, антитезам і багаторазовим повторам, що створює ефект прямолінійності та конфронтаційності. Дж. Байден, навпаки, використовує інклюзивну, морально забарвлену лексику, риторичні питання, паралелізми та апеляції до цінностей, формуючи атмосферу довіри та спільності.

Д. Трамп тяжіє до пафосу, поєднуючи його з елементами етосу та логосу. Його промови побудовані на створенні образу ворога, різкому протиставленні теперішнього стану і бажаного майбутнього, а також на мобілізації аудиторії через емоційне загострення. Дж. Байден, своєю чергою, ґрунтує аргументацію переважно на етосі, активно використовуючи логос і значно обережніше – пафос. Його риторичні стратегії базуються на апеляції до спільної ідентичності, громадянського обов'язку, моральних цінностей та раціонального осмислення проблем.

Визначення ролі риторичних засобів та технік переконання у промовах обох політиків показало, що при схожих комунікативних функціях їхня реалізація здійснюється різними шляхами. Для Д. Трампа ключовим є створення сильного емоційного імпульсу, мобілізація прихильників і підсилення ефекту через драматизацію та конфронтаційність. Дж. Байден же націлений на зміцнення довіри, досягнення морального консенсусу та логічне обґрунтування власної позиції, що відображає його образ поміркованого об'єднувача.

Таким чином, аналіз промов Д. Трампа та Дж. Байдена засвідчив, що риторичний стиль кожного з них безпосередньо пов'язаний з їхнім політичним образом та цільовою аудиторією. Різниця в доборі риторичних засобів і технік переконання визначає характер впливу на слухачів: від емоційної мобілізації та конфронтаційності у Д. Трампа до інклюзивності, моральної апеляції та логічної аргументації у Дж. Байдена.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акінчиць Н.Г. Політичний дискурс як об'єкт наукового аналізу. URL: <http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/54472/19-kinchits.pdf?sequence=1>
2. Батринчук З. Р. Комунікативні стратегії і тактики у промовах Джозефа Байдена. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2020. № 46, т. 1. С. 30–34.
3. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Львів : ПАІС, 2007. 172 с.
4. Бех І. Вплив риторичних прийомів на формування політичної реальності. *Політична лінгвістика*. 2016. Вип. 4 (58). С. 39–44.
5. Бойко Ю.П. Семантична деривація в онтогенезі англійської політичної термінології. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2024 № 68. С.16-20
6. Бойко Ю.П. Політичний дискурс як об'єкт лінгвістичного дослідження. *Наукові записки. Філологічні науки (мовознавство)*. 2013. Вип. 118. С. 54–58.
7. Бутова І. Риторика політичного дискурсу: засоби мовного впливу. *Науковий вісник Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили. Серія: Філологічні науки*. 2014. Т. 2, вип. 4. С. 232–236.
8. Вискушенко С. А., Мосієнко О. В., Свиридюк Т. В. Стратегія переконання у політичних промовах британського прем'єр-міністра Ріші Сунака (риторичний аспект). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2023. № 59. Том 1. С. 54–57
9. Вискушенко С. В. Техніки переконання в сучасному політичному дискурсі. *Політична лінгвістика*. 2019. Вип. 2. С. 52–58.

10. Вінтонів М. О., Вінтонів Т.М., Мала Ю. В. Синтаксичні засоби експресивності в українському політичному дискурсі: монографія. Вінниця: «ТВОРИ», 2018. 334 с.
11. Горошко Т. В. Публічна риторика. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 157 с.
12. Долинський Є. В. Риторичні прийоми у політичних промовах американських лідерів як засоби маніпуляції суспільною свідомістю громадян. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація*. Вип. 1. 2021. С. 45–51.
13. Зарецький О. В. Емоційно-оцінювальна лексика в американському політичному дискурсі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2017. Вип. 3 (89). С. 26–29.
14. Ієвлєв О. М., Калінська О. П. Мовна маніпуляція : техніки маніпуляцій у спілкуванні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>
15. Каліщук Д. М. Психолінгвістичні прийоми мовленнєвого маніпулювання у політичному дискурсі. Гра у простонародність. *Вісник Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Сер. «Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов»*, 2012. Вип. 71, 1022. С. 59–63.
16. Кам'янець А. Б. Мовні засоби маніпуляції в медійному дискурсі та їх відтворення в перекладі. URL: http://lnu.edu.ua/faculty/inomov.new/Foreign_Philology/Foreign_Philology/Foreign_Philology_123/articles/Kamianets.Pdf
17. Ковалик І. В. Риторика: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 264 с.
18. Ковальова О. Політичний дискурс: сучасні лінгвістичні інтерпретації. *Мовознавство. Літературознавство*. 2020. Вип. 27, т. 2. С. 101–107.
19. Кондратенко Н. В. Типологія мовленнєвих жанрів українського політичного дискурсу. *Філологічні студії*, 2017. 2. С. 18-22.

20. Красівський О. М., Горностаї Л. М. Маніпуляція у політичній промові: лінгвістичні засоби. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2018. № 33, т. 2. С. 58–61.
21. Крива Л. Перлокутивний ефект переконання в англійському політичному дискурсі. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Сер. Мовознавство*. Тернопіль : ТДПУ, 2002. Вип. 8. С. 66–68.
22. Кузьменко Н. Сутність поняття "дискурс" у сучасній лінгвістиці. *Лінгвістичні студії*. 2016. Вип. 32. С. 219–222.
23. Лозовий М. Є. Дискурс. *Енциклопедія сучасної України*. URL: <https://esu.com.ua/article-23963>
24. Мамалига І. В. Стилїстика сучасної англійської мови. Київ : Либідь, 2006. 240 с.
25. Нагорна Л. І. Інституційний дискурс у мас-медійному просторі: монографія. Київ : Наук. думка, 2012. 256 с.
26. Перлофф Р. М. Динаміка політичного переконання. *Політологія*. 2017. № 4. С. 35–44.
27. Петренко В. Особливості визначення політичної мови. *Політичний менеджмент*. 2007. № 2. С. 16–24.
28. Петренко В. Політична лексика в англійському дискурсі. *Науковий журнал НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології*. 2015. Вип. 12. С. 172–177.
29. Савенко М. Політична антитеза як засіб маніпуляції. *Дискурс-аналіз*. 2018. Вип. 2. С. 96–99.
30. Самойлова І. В., Подвойська О. В. Лексичні особливості політичних промов. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки*. 2016. Кн. 1. С. 235–238.
31. Селиванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 516 с.

32. Серажим К. Дискурс і його параметри. *Лінгвістичні студії*. 2002. Вип. 4. С. 215–221.

33. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного простору (методологічний, прагматико-семантичний і жанрово-лінгвістичний аспекти: на матеріалі політичного різновиду українського масовоінформаційного дискурсу) : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.01.08. Київ, 2003. 22 с.

34. Серажим К.С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія архітектоніка, варіативність : монографія / за ред. В. Різуна. Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2002. 392 с.

35. Стецик Т. С. Стратегія персуазивності в політичному дискурсі Джона Маккейна (на матеріалі дебатів). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2015. Вип. 6 (1). С. 105–108.

36. Талавіра Н. Опосередковане переконання при висвітленні публічного виступу у новинах: етос, пафос чи логос?. URL: <https://philology-journal.com/index.php/journal/article/view/64/54>

37. Ухванова-Шмигова І. Дискурс як форма мовленнєвої діяльності. *Мова і суспільство*. 2011. Вип. 5. С. 41–45.

38. Фуко М. Археологія знання / пер. з фр. В. Шовкун. Київ : Основа, 2003. 326 с.

39. Хацер Г. О. Когнітивно-комунікативні параметри американського політичного дискурсу президента Барака Обама. *Нова філологія*. 2014. № 60. С. 185–190.

40. Шевчук Н. В. Особливості політичного дискурсу: зміст, функції, жанрове втілення. *Політологія*. 2013. С. 263–269.

41. Яворська Г. А. Синтаксичні засоби впливу в політичному дискурсі. *Лінгвістика*. 2019. Вип. 1. С. 117–121.

42. Beard A. *The Language of Politics*. London : Routledge, 2000. 148 p.

43. BoykoYuliya, SierhieievaOksana, MatsiukOlena, DmytroshkinDenys, LevytskaNataliia *Cross-Cultural Research in Cognitive Psycholinguistics*:

Analysis of Linguistic Diversity and Cognitive Processes. *Forum for Linguistic Studies*. Vol. 06 | Issue 06. Dec. 2024. P. 28-46

44. Boyko, Y., Sierhieieva, O., Tarasova, O., Matsiuk, O., & Dmytroshkin, D. English Media Discourse of the Early 21st Century: Lexical Innovations. *Amazonia Investiga*, 2023. 12(65), P. 317-325.

45. Burke M. Rhetoric and Persuasion. *The Cambridge Encyclopedia of the Language Sciences*. Cambridge: Cambridge University Press. 2007. Pp. 43–45.

46. Chilton P. Analysing Political Discourse: Theory and Practice. London : Routledge, 2004. 222 p.

47. Chouliaraki L., Fairclough N. Discourse in Late Modernity: Rethinking Critical Discourse Analysis. Edinburgh : Edinburgh University Press, 1999. 200 p.

48. Dickmann W. Politik und Sprache. Stuttgart : Reclam, 1992. 183 S.

49. Dijk van T. A. Discourse as Structure and Process. London : Sage, 1997. 432 p.

50. Dijk van T.A. Political Discourse and Political Cognition. Amsterdam, John Benjamins, 2002. P. 204–236.

51. Dijk van T.A. The Study of Discourse. *Discourse as a social interaction. Discourse studies*. London : Sage, 1997. P. 1–34.

52. Dillard J. P., Shen L. In J. P. Dillard & L. Shen (Eds.). *The Sage Handbook of Persuasion: Developments in Theory and Practice*. Sage Publications, Inc. 2013. P. 258.

53. Fairclough N. Genres in political discourse. *Encyclopedia of Language and Linguistics*. Oxford, Elsevier, 2005. 335 p.

54. Fairclough N. Language and Globalization. London : Routledge, 2006. 192 p.

55. Geis M. L. The language of Politics. N.Y. : Springer, 1987. 315 p.

56. Green L. D. Pathos. *Encyclopedia of Rhetoric*. Oxford: Oxford University Press. 2007. Pp. 574–588.

57. Habermas J. Vorstudien und ergänzungen zur theorie des kommunikativen Handelns. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1995. 605 s.

58. Jamieson K. H. *Eloquence in an Electronic Age: The Transformation of Political Speechmaking*. New York : Oxford University Press, 1992. 288 p.
59. Kuzmenko Olena, Kyryliuk Olha, Tetiana Bublyk, Yuliya Boyko, & Vira Ruban *Linguistic Dimension of Political Advertising: Analysis of Linguistic Means of Manipulative Influence*. *World Journal of English Language* Vol. 13, No. 1; 2023 P. 205–212.
60. Lauer J. M. *Invention in Rhetoric and Composition*. Parlor Press. 2003. 276 p.
61. *Linguistics of Text and Conversation. An International Handbook*. Klaus Brinker, Gerd Antos, Wolfgang Heinemann, and Sven F. Säger (eds.), 2015. P. 110-121.
62. Maxwell M. *Discourse and Political Communication: A Sociolinguistic Analysis*. London : Palgrave Macmillan, 2009. 240 p.
63. Miller G. R. On Being Persuaded: Some Basic Distinctions. In J. P. Dillard & L. Shen (Eds.). *The Sage Handbook of Persuasion: Developments in Theory and Practice*. Sage Publications, Inc. 2013. Pp. 70–82.
64. Miller G. R. Persuasion and Influence. In: Knapp M. L., Daly J. A. (eds.) *Handbook of Interpersonal Communication*. 2nd ed. Thousand Oaks, CA : Sage, 2002. P. 446–482.
65. O'Keefe D. J. *Persuasion: Theory and Research*. 3rd ed. Thousand Oaks, CA : Sage, 2016. 416 p.
66. Perloff R. M. *The Dynamics of Political Communication*. New York : Routledge, 2017. 340 p.
67. Potapenko S. Rethinking pathos: Media rhetoric of needs. *Deeds and Days*. Kaunas. 2016. N. 66. P. 155–166.
68. Seidel, G. *Political Discourse Analysis. Handbook of Discourse Analysis*. Vol. 4. London: Academic Press, 1985. P. 43–60.
69. Stubbs M. *Discourse Analysis: The Sociolinguistic Analysis of Natural Language*. Oxford : Blackwell, 1983. 272 p.

70. Westen D. The Political Brain: The Role of Emotion in Deciding the Fate of the Nation. New York : PublicAffairs, 2007. 384 p.

ПЕРЕЛІК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

71. Cambridge English Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org>

72. Collins English Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com>

73. Oxford English Dictionary. URL: <https://www.oed.com>

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

74. D. Trump`s addresses. URL: <https://www.whitehouse.gov/>

75. Donald Trump & Joe Biden Final Presidential Debate. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bPiofmZGb8o&t=1s>

76. Farewell Address of Donald J. Trump, 45th President of the United States of America. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/farewell-address/>

77. Full transcript of Joe Biden's inauguration speech. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-55656824>

78. Presidential Debate at Case Western Reserve University and Cleveland Clinic in Cleveland, Ohio. URL: <https://www.debates.org/voter-education/debate-transcripts/september-29-2020-debate-transcript/>

79. Speeches and Remarks of J. Biden. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/>

80. Trump D. The Inaugural Address. URL: <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/01/the-inaugural-address/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Full transcript of Joe Biden's inauguration speech

Chief Justice Roberts, Vice-President Harris, Speaker Pelosi, Leader Schumer, Leader McConnell, Vice-President Pence. My distinguished guests, my fellow Americans.

This is America's day. This is democracy's day. A day of history and hope, of renewal and resolve. Through a crucible for the ages, America has been tested anew and America has risen to the challenge. Today we celebrate the triumph not of a candidate but of a cause, a cause of democracy. The people - the will of the people - has been heard, and the will of the people has been heeded.

We've learned again that democracy is precious, democracy is fragile and, at this hour my friends, democracy has prevailed. So now on this hallowed ground where just a few days ago violence sought to shake the Capitol's very foundations, we come together as one nation under God - indivisible - to carry out the peaceful transfer of power as we have for more than two centuries.

As we look ahead in our uniquely American way, restless, bold, optimistic, and set our sights on a nation we know we can be and must be, I thank my predecessors of both parties for their presence here. I thank them from the bottom of my heart. And I know the resilience of our Constitution and the strength, the strength of our nation, as does President Carter, who I spoke with last night who cannot be with us today, but who we salute for his lifetime of service.

I've just taken a sacred oath each of those patriots have taken. The oath first sworn by George Washington. But the American story depends not on any one of us, not on some of us, but on all of us. On we the people who seek a more perfect union. This is a great nation, we are good people. And over the centuries through storm and strife in peace and in war we've come so far. But we still have far to go.

We'll press forward with speed and urgency for we have much to do in this winter of peril and significant possibility. Much to do, much to heal, much to restore, much to build and much to gain. Few people in our nation's history have been more challenged or found a time more challenging or difficult than the time we're in now. A once in a century virus that silently stalks the country has taken as many lives in one year as in all of World War Two.

Millions of jobs have been lost. Hundreds of thousands of businesses closed. A cry for racial justice, some 400 years in the making, moves us. The dream of justice for all will be deferred no longer. A cry for survival comes from the planet itself, a cry that can't be any more desperate or any more clear now. The rise of political extremism, white supremacy, domestic terrorism, that we must confront and we will defeat.

To overcome these challenges, to restore the soul and secure the future of America, requires so much more than words. It requires the most elusive of all things in a democracy - unity. Unity. In another January on New Year's Day in 1863 Abraham Lincoln signed the Emancipation Proclamation. When he put pen to paper the president said, and I quote, 'if my name ever goes down in history, it'll be for this act, and my whole soul is in it'.

My whole soul is in it today, on this January day. My whole soul is in this. Bringing America together, uniting our people, uniting our nation. And I ask every American to join me in this cause. Uniting to fight the foes we face - anger, resentment and hatred. Extremism, lawlessness, violence, disease, joblessness, and hopelessness.

With unity we can do great things, important things. We can right wrongs, we can put people to work in good jobs, we can teach our children in safe schools. We can overcome the deadly virus, we can rebuild work, we can rebuild the middle class and make work secure, we can secure racial justice and we can make America once again the leading force for good in the world.

I know speaking of unity can sound to some like a foolish fantasy these days. I know the forces that divide us are deep and they are real. But I also know they are not new. Our history has been a constant struggle between the American ideal, that we are all created equal, and the harsh ugly reality that racism, nativism and fear have torn us apart. The battle is perennial and victory is never secure.

Through civil war, the Great Depression, World War, 9/11, through struggle, sacrifice, and setback, our better angels have always prevailed. In each of our moments enough of us have come

together to carry all of us forward and we can do that now. History, faith and reason show the way. The way of unity.

We can see each other not as adversaries but as neighbours. We can treat each other with dignity and respect. We can join forces, stop the shouting and lower the temperature. For without unity there is no peace, only bitterness and fury, no progress, only exhausting outrage. No nation, only a state of chaos. This is our historic moment of crisis and challenge. And unity is the path forward. And we must meet this moment as the United States of America.

If we do that, I guarantee we will not failed. We have never, ever, ever, ever failed in America when we've acted together. And so today at this time in this place, let's start afresh, all of us. Let's begin to listen to one another again, hear one another, see one another. Show respect to one another. Politics doesn't have to be a raging fire destroying everything in its path. Every disagreement doesn't have to be a cause for total war and we must reject the culture in which facts themselves are manipulated and even manufactured.

My fellow Americans, we have to be different than this. We have to be better than this and I believe America is so much better than this. Just look around. Here we stand in the shadow of the Capitol dome. As mentioned earlier, completed in the shadow of the Civil War. When the union itself was literally hanging in the balance. We endure, we prevail. Here we stand, looking out on the great Mall, where Dr King spoke of his dream.

Here we stand, where 108 years ago at another inaugural, thousands of protesters tried to block brave women marching for the right to vote. And today we mark the swearing in of the first woman elected to national office, Vice President Kamala Harris. Don't tell me things can't change. Here we stand where heroes who gave the last full measure of devotion rest in eternal peace.

And here we stand just days after a riotous mob thought they could use violence to silence the will of the people, to stop the work of our democracy, to drive us from this sacred ground. It did not happen, it will never happen, not today, not tomorrow, not ever. Not ever. To all those who supported our campaign, I'm humbled by the faith you placed in us. To all those who did not support us, let me say this. Hear us out as we move forward. Take a measure of me and my heart.

If you still disagree, so be it. That's democracy. That's America. The right to dissent peacefully. And the guardrail of our democracy is perhaps our nation's greatest strength. If you hear me clearly, disagreement must not lead to disunion. And I pledge this to you. I will be a President for all Americans, all Americans. And I promise you I will fight for those who did not support me as for those who did.

Many centuries ago, St Augustine - the saint of my church - wrote that a people was a multitude defined by the common objects of their love. Defined by the common objects of their love. What are the common objects we as Americans love, that define us as Americans? I think we know. Opportunity, security, liberty, dignity, respect, honour, and yes, the truth.

Recent weeks and months have taught us a painful lesson. There is truth and there are lies. Lies told for power and for profit. And each of us has a duty and a responsibility as citizens as Americans and especially as leaders. Leaders who are pledged to honour our Constitution to protect our nation. To defend the truth and defeat the lies.

Look, I understand that many of my fellow Americans view the future with fear and trepidation. I understand they worry about their jobs. I understand like their dad they lay in bed at night staring at the ceiling thinking: 'Can I keep my healthcare? Can I pay my mortgage?' Thinking about their families, about what comes next. I promise you, I get it. But the answer's not to turn inward. To retreat into competing factions. Distrusting those who don't look like you, or worship the way you do, who don't get their news from the same source as you do.

We must end this uncivil war that pits red against blue, rural versus urban, conservative versus liberal. We can do this if we open our souls instead of hardening our hearts, if we show a little tolerance and humility, and if we're willing to stand in the other person's shoes, as my mom would say. Just for a moment, stand in their shoes.

Because here's the thing about life. There's no accounting for what fate will deal you. Some days you need a hand. There are other days when we're called to lend a hand. That's how it has to be, that's what we do for one another. And if we are that way our country will be stronger, more prosperous, more ready for the future. And we can still disagree.

My fellow Americans, in the work ahead of us we're going to need each other. We need all our strength to persevere through this dark winter. We're entering what may be the darkest and deadliest period of the virus. We must set aside politics and finally face this pandemic as one nation, one nation.

And I promise this, as the Bible says, 'Weeping may endure for a night, joy cometh in the morning'. We will get through this together. Together.

Look folks, all my colleagues I serve with in the House and the Senate up here, we all understand the world is watching. Watching all of us today. So here's my message to those beyond our borders. America has been tested and we've come out stronger for it. We will repair our alliances, and engage with the world once again. Not to meet yesterday's challenges but today's and tomorrow's challenges. And we'll lead not merely by the example of our power but the power of our example.

Fellow Americans, moms, dads, sons, daughters, friends, neighbours and co-workers. We will honour them by becoming the people and the nation we can and should be. So I ask you let's say a silent prayer for those who lost their lives, those left behind and for our country. Amen.

Folks, it's a time of testing. We face an attack on our democracy, and on truth, a raging virus, a stinging inequity, systemic racism, a climate in crisis, America's role in the world. Any one of these would be enough to challenge us in profound ways. But the fact is we face them all at once, presenting this nation with one of the greatest responsibilities we've had. Now we're going to be tested. Are we going to step up?

It's time for boldness for there is so much to do. And this is certain, I promise you. We will be judged, you and I, by how we resolve these cascading crises of our era. We will rise to the occasion. Will we master this rare and difficult hour? Will we meet our obligations and pass along a new and better world to our children? I believe we must and I'm sure you do as well. I believe we will, and when we do, we'll write the next great chapter in the history of the United States of America. The American story.

A story that might sound like a song that means a lot to me, it's called American Anthem. And there's one verse that stands out at least for me and it goes like this:

'The work and prayers of centuries have brought us to this day, which shall be our legacy, what will our children say?

Let me know in my heart when my days are through, America, America, I gave my best to you.'

Let us add our own work and prayers to the unfolding story of our great nation. If we do this, then when our days are through, our children and our children's children will say of us: 'They gave their best, they did their duty, they healed a broken land.'

My fellow Americans I close the day where I began, with a sacred oath. Before God and all of you, I give you my word. I will always level with you. I will defend the Constitution, I'll defend our democracy.

I'll defend America and I will give all - all of you - keep everything I do in your service. Thinking not of power but of possibilities. Not of personal interest but of public good.

And together we will write an American story of hope, not fear. Of unity not division, of light not darkness. A story of decency and dignity, love and healing, greatness and goodness. May this be the story that guides us. The story that inspires us. And the story that tells ages yet to come that we answered the call of history, we met the moment. Democracy and hope, truth and justice, did not die on our watch but thrive.

That America secured liberty at home and stood once again as a beacon to the world. That is what we owe our forbearers, one another, and generations to follow.

So with purpose and resolve, we turn to those tasks of our time. Sustained by faith, driven by conviction and devoted to one another and the country we love with all our hearts. May God bless America and God protect our troops.

D. Trump, The Inaugural Address

THE PRESIDENT: Thank you. Thank you very much, everybody. (Applause.) Wow. Thank you very, very much.

Vice President Vance, Speaker Johnson, Senator Thune, Chief Justice Roberts, justices of the Supreme Court of the United States, President Clinton, President Bush, President Obama, President Biden, Vice President Harris, and my fellow citizens, the golden age of America begins right now. (Applause.)

From this day forward, our country will flourish and be respected again all over the world. We will be the envy of every nation, and we will not allow ourselves to be taken advantage of any longer. During every single day of the Trump administration, I will, very simply, put America first. (Applause.)

Our sovereignty will be reclaimed. Our safety will be restored. The scales of justice will be rebalanced. The vicious, violent, and unfair weaponization of the Justice Department and our government will end. (Applause.)

And our top priority will be to create a nation that is proud, prosperous, and free. (Applause.)

America will soon be greater, stronger, and far more exceptional than ever before. (Applause.)

I return to the presidency confident and optimistic that we are at the start of a thrilling new era of national success. A tide of change is sweeping the country, sunlight is pouring over the entire world, and America has the chance to seize this opportunity like never before.

But first, we must be honest about the challenges we face. While they are plentiful, they will be annihilated by this great momentum that the world is now witnessing in the United States of America.

As we gather today, our government confronts a crisis of trust. For many years, a radical and corrupt establishment has extracted power and wealth from our citizens while the pillars of our society lay broken and seemingly in complete disrepair.

We now have a government that cannot manage even a simple crisis at home while, at the same time, stumbling into a continuing catalogue of catastrophic events abroad.

It fails to protect our magnificent, law-abiding American citizens but provides sanctuary and protection for dangerous criminals, many from prisons and mental institutions, that have illegally entered our country from all over the world.

We have a government that has given unlimited funding to the defense of foreign borders but refuses to defend American borders or, more importantly, its own people.

Our country can no longer deliver basic services in times of emergency, as recently shown by the wonderful people of North Carolina — who have been treated so badly — (applause) — and other states who are still suffering from a hurricane that took place many months ago or, more recently, Los Angeles, where we are watching fires still tragically burn from weeks ago without even a token of defense. They're raging through the houses and communities, even affecting some of the wealthiest and most powerful individuals in our country — some of whom are sitting here right now. They don't have a home any longer. That's interesting. But we can't let this happen. Everyone is unable to do anything about it. That's going to change.

We have a public health system that does not deliver in times of disaster, yet more money is spent on it than any country anywhere in the world.

And we have an education system that teaches our children to be ashamed of themselves — in many cases, to hate our country despite the love that we try so desperately to provide to them. All of this will change starting today, and it will change very quickly. (Applause.)

My recent election is a mandate to completely and totally reverse a horrible betrayal and all of these many betrayals that have taken place and to give the people back their faith, their wealth, their democracy, and, indeed, their freedom. From this moment on, America's decline is over. (Applause.)

Our liberties and our nation's glorious destiny will no longer be denied. And we will immediately restore the integrity, competency, and loyalty of America's government.

Over the past eight years, I have been tested and challenged more than any president in our 250-year history, and I've learned a lot along the way.

The journey to reclaim our republic has not been an easy one — that, I can tell you. Those who wish to stop our cause have tried to take my freedom and, indeed, to take my life.

Just a few months ago, in a beautiful Pennsylvania field, an assassin's bullet ripped through my ear. But I felt then and believe even more so now that my life was saved for a reason. I was saved by God to make America great again. (Applause.)

Thank you. Thank you. (Applause.)

Thank you very much. (Applause.)

That is why each day under our administration of American patriots, we will be working to meet every crisis with dignity and power and strength. We will move with purpose and speed to bring back hope, prosperity, safety, and peace for citizens of every race, religion, color, and creed.

For American citizens, January 20th, 2025, is Liberation Day. (Applause.) It is my hope that our recent presidential election will be remembered as the greatest and most consequential election in the history of our country.

As our victory showed, the entire nation is rapidly unifying behind our agenda with dramatic increases in support from virtually every element of our society: young and old, men and women, African Americans, Hispanic Americans, Asian Americans, urban, suburban, rural. And very importantly, we had a powerful win in all seven swing states — (applause) — and the popular vote, we won by millions of people. (Applause.)

To the Black and Hispanic communities, I want to thank you for the tremendous outpouring of love and trust that you have shown me with your vote. We set records, and I will not forget it. I've heard your voices in the campaign, and I look forward to working with you in the years to come.

Today is Martin Luther King Day. And his honor — this will be a great honor. But in his honor, we will strive together to make his dream a reality. We will make his dream come true. (Applause.)

Thank you. Thank you. Thank you. (Applause.)

National unity is now returning to America, and confidence and pride is soaring like never before. In everything we do, my administration will be inspired by a strong pursuit of excellence and unrelenting success. We will not forget our country, we will not forget our Constitution, and we will not forget our God. Can't do that. (Applause.)

Today, I will sign a series of historic executive orders. With these actions, we will begin the complete restoration of America and the revolution of common sense. It's all about common sense. (Applause.)

First, I will declare a national emergency at our southern border. (Applause.)

All illegal entry will immediately be halted, and we will begin the process of returning millions and millions of criminal aliens back to the places from which they came. We will reinstate my Remain in Mexico policy. (Applause.)

I will end the practice of catch and release. (Applause.)

And I will send troops to the southern border to repel the disastrous invasion of our country. (Applause.)

Under the orders I sign today, we will also be designating the cartels as foreign terrorist organizations. (Applause.)

And by invoking the Alien Enemies Act of 1798, I will direct our government to use the full and immense power of federal and state law enforcement to eliminate the presence of all foreign gangs and criminal networks bringing devastating crime to U.S. soil, including our cities and inner cities. (Applause.)

As commander in chief, I have no higher responsibility than to defend our country from threats and invasions, and that is exactly what I am going to do. We will do it at a level that nobody has ever seen before.

Next, I will direct all members of my cabinet to marshal the vast powers at their disposal to defeat what was record inflation and rapidly bring down costs and prices. (Applause.)

The inflation crisis was caused by massive overspending and escalating energy prices, and that is why today I will also declare a national energy emergency. We will drill, baby, drill. (Applause.)

America will be a manufacturing nation once again, and we have something that no other manufacturing nation will ever have — the largest amount of oil and gas of any country on earth — and we are going to use it. We'll use it. (Applause.)

We will bring prices down, fill our strategic reserves up again right to the top, and export American energy all over the world. (Applause.)

We will be a rich nation again, and it is that liquid gold under our feet that will help to do it.

With my actions today, we will end the Green New Deal, and we will revoke the electric vehicle mandate, saving our auto industry and keeping my sacred pledge to our great American autoworkers. (Applause.)

In other words, you'll be able to buy the car of your choice.

We will build automobiles in America again at a rate that nobody could have dreamt possible just a few years ago. And thank you to the autoworkers of our nation for your inspiring vote of confidence. We did tremendously with their vote. (Applause.)

I will immediately begin the overhaul of our trade system to protect American workers and families. Instead of taxing our citizens to enrich other countries, we will tariff and tax foreign countries to enrich our citizens. (Applause.)

For this purpose, we are establishing the External Revenue Service to collect all tariffs, duties, and revenues. It will be massive amounts of money pouring into our Treasury, coming from foreign sources.

The American dream will soon be back and thriving like never before.

To restore competence and effectiveness to our federal government, my administration will establish the brand-new Department of Government Efficiency. (Applause.)

After years and years of illegal and unconstitutional federal efforts to restrict free expression, I also will sign an executive order to immediately stop all government censorship and bring back free speech to America. (Applause.)

Never again will the immense power of the state be weaponized to persecute political opponents — something I know something about. (Laughter.) We will not allow that to happen. It will not happen again.

Under my leadership, we will restore fair, equal, and impartial justice under the constitutional rule of law. (Applause.)

And we are going to bring law and order back to our cities. (Applause.)

This week, I will also end the government policy of trying to socially engineer race and gender into every aspect of public and private life. (Applause.) We will forge a society that is colorblind and merit-based. (Applause.)

As of today, it will henceforth be the official policy of the United States government that there are only two genders: male and female. (Applause.)

This week, I will reinstate any service members who were unjustly expelled from our military for objecting to the COVID vaccine mandate with full back pay. (Applause.)

And I will sign an order to stop our warriors from being subjected to radical political theories and social experiments while on duty. It's going to end immediately. (Applause.) Our armed forces will be freed to focus on their sole mission: defeating America's enemies. (Applause.)

Like in 2017, we will again build the strongest military the world has ever seen. We will measure our success not only by the battles we win but also by the wars that we end — and perhaps most importantly, the wars we never get into. (Applause.)

My proudest legacy will be that of a peacemaker and unifier. That's what I want to be: a peacemaker and a unifier.

I'm pleased to say that as of yesterday, one day before I assumed office, the hostages in the Middle East are coming back home to their families. (Applause.)

Thank you.

America will reclaim its rightful place as the greatest, most powerful, most respected nation on earth, inspiring the awe and admiration of the entire world.

A short time from now, we are going to be changing the name of the Gulf of Mexico to the Gulf of America — (applause) — and we will restore the name of a great president, William McKinley, to Mount McKinley, where it should be and where it belongs. (Applause.)

President McKinley made our country very rich through tariffs and through talent — he was a natural businessman — and gave Teddy Roosevelt the money for many of the great things he did,

including the Panama Canal, which has foolishly been given to the country of Panama after the United States — the United States — I mean, think of this — spent more money than ever spent on a project before and lost 38,000 lives in the building of the Panama Canal.

We have been treated very badly from this foolish gift that should have never been made, and Panama's promise to us has been broken.

The purpose of our deal and the spirit of our treaty has been totally violated. American ships are being severely overcharged and not treated fairly in any way, shape, or form. And that includes the United States Navy.

And above all, China is operating the Panama Canal. And we didn't give it to China. We gave it to Panama, and we're taking it back. (Applause.)

Above all, my message to Americans today is that it is time for us to once again act with courage, vigor, and the vitality of history's greatest civilization.

So, as we liberate our nation, we will lead it to new heights of victory and success. We will not be deterred. Together, we will end the chronic disease epidemic and keep our children safe, healthy, and disease-free.

The United States will once again consider itself a growing nation — one that increases our wealth, expands our territory, builds our cities, raises our expectations, and carries our flag into new and beautiful horizons. And we will pursue our manifest destiny into the stars, launching American astronauts to plant the Stars and Stripes on the planet Mars. (Applause.)

Ambition is the lifeblood of a great nation, and, right now, our nation is more ambitious than any other. There's no nation like our nation. Americans are explorers, builders, innovators, entrepreneurs, and pioneers. The spirit of the frontier is written into our hearts. The call of the next great adventure resounds from within our souls. Our American ancestors turned a small group of colonies on the edge of a vast continent into a mighty republic of the most extraordinary citizens on Earth. No one comes close.

Americans pushed thousands of miles through a rugged land of untamed wilderness. They crossed deserts, scaled mountains, braved untold dangers, won the Wild West, ended slavery, rescued millions from tyranny, lifted billions from poverty, harnessed electricity, split the atom, launched mankind into the heavens, and put the universe of human knowledge into the palm of the human hand. If we work together, there is nothing we cannot do and no dream we cannot achieve.

Many people thought it was impossible for me to stage such a historic political comeback. But as you see today, here I am. The American people have spoken. (Applause.)

I stand before you now as proof that you should never believe that something is impossible to do. In America, the impossible is what we do best. (Applause.)

From New York to Los Angeles, from Philadelphia to Phoenix, from Chicago to Miami, from Houston to right here in Washington, D.C., our country was forged and built by the generations of patriots who gave everything they had for our rights and for our freedom.

They were farmers and soldiers, cowboys and factory workers, steelworkers and coal miners, police officers and pioneers who pushed onward, marched forward, and let no obstacle defeat their spirit or their pride

Together, they laid down the railroads, raised up the skyscrapers, built great highways, won two world wars, defeated fascism and communism, and triumphed over every single challenge that they faced.

After all we have been through together, we stand on the verge of the four greatest years in American history. With your help, we will restore America promise and we will rebuild the nation that we love — and we love it so much. We are one people, one family, and one glorious nation under God. So, to every parent who dreams for their child and every child who dreams for their future, I am with you, I will fight for you, and I will win for you. We're going to win like never before. (Applause.)

Thank you. Thank you. (Applause.)

Thank you. Thank you. (Applause.)

In recent years, our nation has suffered greatly. But we are going to bring it back and make it great again, greater than ever before.

We will be a nation like no other, full of compassion, courage, and exceptionalism. Our power will stop all wars and bring a new spirit of unity to a world that has been angry, violent, and totally unpredictable.

America will be respected again and admired again, including by people of religion, faith, and goodwill. We will be prosperous, we will be proud, we will be strong, and we will win like never before.

We will not be conquered, we will not be intimidated, we will not be broken, and we will not fail. From this day on, the United States of America will be a free, sovereign, and independent nation.

We will stand bravely, we will live proudly, we will dream boldly, and nothing will stand in our way because we are Americans. The future is ours, and our golden age has just begun.

Thank you. God bless America. Thank you all. Thank you. (Applause.) Thank you very much. Thank you very much. Thank you. (Applause.)

Thank you. (Applause.)